

הגברת התחרות והסדרת הרגולציה בענף הרכב

הצעה להחלטה

1. מחליטים, לאשר את טיוטת חוק רישוי שירותי רכב, התשע"א-2011 (בהחלטה זו – **הטיוטה**), הכוללת הוראות בעניין הסדרת שירותי רכב, בכפוף לעקרונות ולכללים המפורטים להלן:

א. יבוא כלי רכב מסחרי -

(1) סוגי יבואנים מסחריים של רכב **(להלן - יבואן מסחרי)** יהיו אלה:

א. יבואן הפועל על פי הסכם עם יצרן הרכב **(להלן – יבואן ישיר)**;

ב. יבואן הפועל על פי הסכם עם סוכן מורשה של יצרן הרכב **(להלן – יבואן עקיף)**;

ג. יבואן המייבא עד 20 כלי רכב בשנה הפועל על פי הסכם **(להלן – יבואן זעיר)** ובהתאם לתנאים שקבע השר.

(2) תנאים למתן רישיון יבוא ליבואן מסחרי יכללו, בין היתר, את אלה:

א. אספקת מוצרי תעבורה ומתן אחריות וטיפול בתקלות סדרתיות על ידי היבואן הישיר גם אם הרכב לא יובא על ידו;

ב. העמדת ערבות והון עצמי מזערי;

ג. קיומה של התחייבות היצרן כלפי היבואן הישיר למתן אחריות ולטיפול בתקלות סדרתיות עבור כל רכב מהתוצר אותו מייבא היבואן הישיר.

(3) השר יהיה רשאי לקבוע את סוגי כלי הרכב ותוצריהם שיורשה לייבא יבואן זעיר.

(4) בעת מתן רישיון ליבוא ישקול השר, בין היתר, שיקולים של קידום תחרות בענף הרכב, וזאת לאחר התייעצות עם הממונה על ההגבלים העסקיים.

(5) במהלך השנים 2013 עד 2015 יהיה רשאי יבואן זעיר לייבא רכב שטרם חלפו 12 חודשים ממועד ייצורו.

(6) להתיר ליבואן עקיף לייבא רכב שנרשם על שם סוכן מורשה של יצרן רכב **(להלן – רכב רשום)** בתנאים אלה:

א. טרם חלפו 12 חודשים ממועד ייצורו של הרכב;

ב. טרם חלפו 30 יום מהמועד שבו נרשם הרכב במדינת חוץ למועד השטת הטובין הנקוב בשטר המטען;

ג. מספר הקילומטרים אשר מופיע על מד האוץ של הרכב אינו עולה על מספר קילומטרים מירבי סביר כפי שקבע השר;

(7) חובותיו של יבואן רכב יכללו, בין השאר, את אלה:

- א. איסור התניית תוקפה של אחריות לרכב בטיפול כלי הרכב במוסד שירות של היבואן או בשימוש במוצר תעבורה מקורי, למעט מוצרי תעבורה חריגים שקבע השר.
- ב. יבואן רכב רשאי להציע תקופת אחריות העולה על תקופת האחריות שניתנת על ידי יצרן הרכב, ובלבד שמחירה יוצע לקונה בנפרד והוא יהיה רשאי לוותר על רכישתה.
- ג. איסור על יבואן רכב לבקש, לקבל לידיו או לאסוף מידע אודות שימושו של מוסד במוצרי תעבורה שלא נרכשו ממנו, והכל בתנאים שקבע השר.
- ד. חובת יבואן רכב לספק למוסד או לגורם אחר שיקבע השר גישה למידע טכני, ציוד והכשרה לצורך טיפול בכלי הרכב המיובאים על ידו.
- ה. חובת יבואן ישיר בקיום תקופת האחריות ותנאי האחריות הניתנת על ידי יצרן הרכב לכל רכב מתוצר המיובא על ידו אף אם בפועל כלי הרכב לא יובא על ידו, ואשר יש לגביה התחייבות של יצרן הרכב כלפי אותו יבואן ישיר.
- ו. חובת יבואן ישיר בטיפול בתקלת בטיחות סדרתית, שיש לגביה התחייבות של היצרן כלפי אותו יבואן ישיר למתן אחריות ולטיפול בה, וקביעת אופן הטיפול בה.
- ז. נודע ליבואן רכב עקיף אודות תקלת בטיחות סדרתית ברכב שיובא על ידו, יודיע על כך היבואן למי שקנה ממנו את הרכב, ויפנה אותו למוסד שירות לצורך טיפול, הכל כפי שקבע השר.
- ב. יבוא רכב לשימוש אישי או עסקי -

(1) יבוא רכב על ידי יחיד לשימוש אישי יותנה בתנאים הבאים :

- א. הרכב מיועד לשימושו האישי או המשפחתי של המייבא.
- ב. הרכב הוא מסוג M1, N1 או L כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
- ג. לא חלפו 24 חודשים מיום הייצור של הרכב עד מועד רישומו בישראל.
- ד. הצהרת היבואן האישי בדבר קיומה של תשתית לתחזוקת הרכב.
- ה. לא תועבר בעלות ברכב למשך שנה ממועד רישום הרכב.
- ו. לא ייובא רכב נוסף בתוך שנתיים ממועד יבוא הרכב על ידי יחיד לשימוש אישי.
- ז. הוספת שמו וכתובתו של מתווך לייבוא רכב למסמכי הרכב ככל שהיבואן האישי הסתייע בשירותיו.

(2) על אף הוראות פסקה (1) בשנים 2013 עד 2015 -

- א. יותר לעוסק לייבא שני כלי רכב בכל שנה לשימוש עסקי, בכפוף לתנאים (ב) עד (ה) שבפסקה (1).

ב. יותר ליחיד לייבא שני כלי רכב בכל שנה.

ג. עיסוק בתיווך לייבוא רכב -

- 1) להסדיר את העיסוק בתחום תיווך לייבוא רכב;
- 2) לקבוע תנאים למתן רישיון לעיסוק בתחום תיווך לייבוא רכב, ובכלל זה:
החובות והאיסורים החלים על העוסק בתיווך לייבוא רכב ואיסור על עיסוק בתחום התיווך ללא רישיון;
- 3) לקבוע סנקציות מנהליות ופליליות כנגד הפרת תנאי הרישיון כאמור;
- 4) המתווך לא יהיה רשאי לקבל לידיו כסף מאת יבואן לצורך תשלום עבור כלי הרכב המיובא;
- 5) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר חובות המתווך לייבוא הרכב, ובכלל זה:
חובות ואופן הצגת שכרו של המתווך וחובת גילוי נאות בדבר עברו של הרכב ומצבו הטכני.

ד. מוסכים ושירות -

1) סוגי המוסכים יהיו אלה (להלן – **מוסכים מורשים**):

- א. מוסך לטיפול בכל סוגי הרכב שאינו קשור בהסכם עם יבואן (להלן - **מוסך כללי**);
- ב. מוסך מומחה לטיפול בתוצר מסוים של כלי רכב שאינו קשור בהסכם עם יבואן (להלן - **מוסך מומחה**);
- ג. מוסך שירות של היבואן או הקשור עמו בהסכם (להלן - **מוסך שירות של יבואן**).

2) השר יקבע תנאים למתן רישיון מוסך או חידושו, הכוללים, בין היתר, הוכחת יכולת מקצועית לטפל בכלי רכב, קיומם של ציוד ומכשור מתאימים ונוכחות מנהל מקצועי בשעות פעילות המוסך.

3) מוסך לא רשאי להעביר מידע ליבואן רכב אודות מוצרי תעבורה שלא נרכשו מהיבואן.

4) רשות הרישוי תהיה רשאית להתלות רישיון של כלי רכב או לסרב לחדשו אם נמצא כי טופל במקום שאינו מוסך מורשה, עד לביצוע בדיקת תקינות של הרכב, והכל כפי שקבע השר.

ה. חלפים ומוצרי תעבורה -

1) השר רשאי לקבוע כללים שבהם יחויב בעל רישיון סחר העוסק במוצרי תעבורה, וכן תנאים בנושא ערבות בנקאית וחילוטה.

2) בהמשך להחלטה מס' 4191 מיום 29 בינואר 2012:

- א. להתאים את התנאים לסחר במוצרי תעבורה לדרישות התקינה הבין-לאומית החלות על חלקי חילוף של כלי רכב.
- ב. לבטל את התנאים והנהלים ליבוא חלקי חילוף שאינם מוגדרים כמוצרי תעבורה.
- ג. לקבוע כי השר יהא רשאי לקבוע רשימת מוצרי תעבורה בעלי היבטים בטיחותיים או סביבתיים ואת התנאים ליבואם וליצורם.

ד. השר רשאי לקבוע סימון מוצרי תעבורה לאחר מועד הייבוא בלבד, וזאת פרט לשם היצרן.

ו. הגברת השקיפות בענף הרכב -

1) השר רשאי לקבוע כללים בדבר חובת בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה לפרסם באינטרנט מידע אודות מוצרי התעבורה הנמכרים על ידו מהסוגים שקבע השר, לפי מספר קטלוגי, לרבות מחירם לצרכן.

2) לקבוע הוראות בדבר הקמת מאגר מידע אינטרנטי המאפשר השוואה בין מחירים של מוצרי תעבורה לפי מספר קטלוגי שיתבסס על הנתונים שיפרסם יבואן כלי רכב ויבואן מוצרי תעבורה; להנחות את השר לעשות את כל הפעולות הנדרשות בדבר הקמת מאגר כאמור.

3) מנהל מקצועי של מוסך יחויב לדאוג להצגת מידע בפני לקוח בהתאם להוראות שקבע השר, ובין היתר: סוגי החלפים הקיימים המתאימים לתיקון המבוקש על ידו ומחיריהם, פירוט בדבר עבודת התיקון הנדרשת בכלי הרכב טרם ביצוע העבודה, ופירוט עבודת התיקון שבוצעה בפועל; השר רשאי לקבוע לעניין זה הוראות בדבר אופן הצגת המידע והמועדים להצגתו.

4) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר חיוב יבואן רכב לפרסם באינטרנט אמות מידה להכרה במוסך כמוסך שירות של יבואן וחובת דיווח אודות מוסך שבוטלה ההכרה בו כמוסך שירות כאמור.

5) לתקן את חוק מכירת רכב משומש (זכאות למידע וגילוי נאות), התשס"ח-2008, באופן הבא:

א. לאפשר הקמת מאגר מידע, שיכלול:

1. מידע על רכב ממוסך שבו תוקן או טופל הרכב ומכל

מבטח שביטח, יבואן הרכב, סוחר רכב או חברת החכר והשכרה, לרבות תיקונים וטיפולים במוסך ומועדם, ונתונים נוספים המשפיעים על שווי הרכב.

2. המידע הקיים על הרכב במשרד התחבורה, לרבות

מספר הבעלים הקודם של הרכב, סוגי הבעלים שהיו לרכב, נזק בטיחותי שנגרם לרכב, ומספר הקילומטרים שנרשם בבדיקת הרישוי השנתית שעבר הרכב.

ב. כל אדם יהיה זכאי לקבל מידע על הרכב ממאגר המידע תמורת תשלום.

ג. להנחות את השר לבצע את כל הפעולות הנדרשות לקדם הקמת מאגר מידע כאמור.

ד. במאגר המידע לא יכלל מידע, כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם שאינה נכללת במידע כאמור.

ז. השר רשאי לקבוע תנאים לקבלת רישיון לקניית רכב חדש ומכירתו דרך עיסוק

- ולחובות בעל רישיון כאמור, כך שיוכל למכור רכב כחדש ללא שיחויב לרשום את בעלותו ברישיון הרכב טרם מכירתו.
- ח. השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי להאריך את תוקפן של ההוראות הקבועות בסעיפים 1(א) ו-1(ב) (2) או לקבוע תחתן הסדרים קבועים.
2. נושאים נוספים:
- א. פיקוח על מחירי מוצרי תעבורה:
- 1) להנחות את ועדת המחירים הפועלת על פי חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן בהתאמה – **ועדת המחירים ו-חוק הפיקוח**), לבחון בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו הטלת חובת דיווח לפי פרק ז' לחוק הפיקוח, על יבואני רכב ויבואני מוצרי תעבורה בנוגע למוצרי תעבורה של דגם חדש, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהמועד שבו הדגם יובא לראשונה לישראל.
- 2) להנחות את השרים, על בסיס המלצה של ועדת המחירים, ככל שתינתן, לקבוע בצו לפי חוק הפיקוח, את חובת הדיווח כאמור.
- ב. להנחות את השרים ליישם את התכנית להגברת האכיפה והפיקוח על ענף המוסכים, אשר גובשה במשרדי התחבורה והאוצר, ובכלל זה: הרחבת האכיפה כנגד מוסכים בלתי מורשים ועדכון מתכונת הפיקוח כך שתכלול גם פיקוח על תפקודו המקצועי של המוסך, וזאת, בין היתר, באמצעות תגבור מערך הפקחים והקצאת משאבים נאותה לביצוע פעילות זו.
- ג. להנחות את המפקח על הביטוח במשרד האוצר לפעול להגברת המודעות של הצרכנים לאפשרות השימוש בשמאי מכריע וייעול המנגנון הקיים.
- ד. להנחות את השרים למנות צוות בין משרדי למימוש האמור בהחלטה זו. הצוות יבחן מעת לעת את מידת התחרותיות בענף הרכב ויגבש המלצות שיובאו בפני השרים בדבר אמצעים נוספים להגברת התחרות בענף, ובין היתר, באמצעות:
- 1) בחינת אפשרות פיצול מותגים ליבואנים שונים;
- 2) בחינת אפשרות הגבלת הנחות הניתנות על ידי יבואני הרכב לחברות ליסינג.
3. לעניין החלטה זו –
- "חוק פיקוח" – חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996;
- "ועדת המחירים" – שהוקמה לפי סעיף 3 לחוק פיקוח;
- "השר" – שר התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים;
- "השרים" – השר ושר האוצר;
- "יבואן רכב מסחרי" – מי שהוא יבואן ישיר, יבואן עקיף או יבואן זעיר;
- "מנהל מקצועי" – כהגדרתו בצו הפיקוח על מוסכים;
- "תוצר" – שם סדרת הרכב הנקבע ע"י יצרנו, מתועד במסמכי התקינה של הרכב ומצוין ברישיון הרכב;
- "דגם" – תת קבוצה של תוצר הנקבע על ידי יצרן הרכב ובהתאם לנתונים הטכניים של הרכב ומצוין ברישיון הרכב;
- "סוג" – כמשמעותו בתקנות התעבורה התשכ"א-1961;
- "עוסק" – כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

"רכב החכר" - כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סוור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), תשמ"ה-1985 ;
"מוסד שירות של יבואן" - מוסד מומחה של יבואן או מוסד מומחה הקשור עם יבואן ישיר או יבואן עקיף בהסכם לטיפול ברכב מתוצר המיובא על ידו ;
"מוצר תעבורה" - מכלל, אביזר, מכשיר, חלק חילוף או חומר נוזלי או מוצק המשמש לתקינותו או לתחזוקתו של רכב, לשם הבטחת פעילות התקינה או לבטיחותו של הרכב או של המשתמש בו ולרבות כל מוצר שהוא חלק מציוד רכב על פי דין שיש לו תקן או שהשר קבע לגביו כי הוא בעל היבט בטיחותי או סביבתי ;

"מוצר תעבורה מקורי" - מוצר תעבורה שתוכנן ויוצר על פי מפרט שקבע יצרן רכב, אושר על ידו כמתאים לייצור הרכב מדגם שהוא ייצר ולתחזוקתו והוא או אריזתו מסומנים בסמלו המסחרי של יצרן הרכב.

דברי הסבר

רקע כללי

היקף הפעילות הכלכלית בענף הרכב בישראל על היבטיו השונים, נאמד בכ- 100 מיליארד ש"ח בשנה ומשפיע באופן מהותי על המשק בכלל ועל רווחת הציבור בפרט. הרכב הפרטי מהווה את ההשקעה הגדולה ביותר של משקי הבית אחרי קניית דירה, ומהווה כ- 11% מההוצאה השוטפת של משקי הבית.

ניתוח השוק של ענף הרכב אשר קדם לגיבוש צעדי מדיניות המפורטים בהחלטה זו הינו פרי עבודה משותפת של צוות בין משרדי אשר כלל נציגי משרד התחבורה, הרשות להגבלים עסקיים, אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות המסים והמפקח על הביטוח במשרד האוצר. לשם בחינת התחרותיות בענף הרכב חולק הענף לשישה מקטעים - מקטע יבוא הרכב, מקטע ההכרה וההשכרה, מקטע הרכב המשומש, מקטע החלפים, מקטע התחזוקה, ומקטע הביטוח והשמאות. בכל אחד מהמקטעים נותחה על ידי הצוות רמת התחרותיות, וזוהו כשלים או עיוותים נקודתיים. בנוסף לבחינת כל אחד מהמקטעים, נבחנו השפעות רוחב המתקיימות בין המקטעים השונים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

מקטע יבוא הרכב

בישראל קיימות מגבלות אשר אינן מאפשרות למגוון ערוצי הפצה להתפתח ולמצות את מירב הפוטנציאל הטמון בהם. מכיוון שבישראל לא קיימת אלטרנטיבה אמיתית ליבוא הישיר, כל מותג או דגם רכב מיובא על ידי יבואן בודד, ולכן פוטנציאל התחרות במקטע זה אינו ממומש במלואו. בנוסף, היבוא האישי, אשר משפיע בעיקר על רכבי יוקרה, מאופיין בבעיה של התנהלות עם קשיי אכיפה בהיבטי מיסוי, תקינה, ורישוי.

מקטע ההכרה / השכרה

נראה כי מתקיימת תחרות בין מספר רב של מתחרים במקטע ההכרה / השכרה, ברמת ריכוזיות דומה למקובל העולם. מחירי הליסינג בישראל נמוכים בהשוואה למקומות אחרים בעולם ונראה כי רווחיות ועוצמת החברות נשחקת בשנים האחרונות. עם זאת, לצד התחרות המאפיינת את המקטע עצמו, לחברות הליסינג כוח יחסי רב מול כלל ענף הרכב והן נהנות מהשפעה רבה על מחירי רכבים משומשים בגילאי 1-3.

מקטע הרכב המשומש

מקטע הרכב המשומש הינו שוק מרובה מוכרים ומרובה קונים. עם זאת, רמת השקיפות אודות היסטורית הרכב בישראל הינה נמוכה ביחס לעולם. בשונה מהמקובל, בישראל אין תיעוד מסודר של עברו של הרכב (תאונות, טיפולים, בדיקות וכו') ויש מחסור בזמינות של מידע קיים (בעלויות קודמות, גניבות, שעבודים וכו'). היעדר המידע ופערי המידע הקיימים

אודות עברו של הרכב מעלים חשש לרמת התועלות ללקוח במקטע הרכב המשומש ומאפשרים חוסר הוגנות מטעם מוכרים פרטיים ומסחריים. החשש לחוסר הוגנות גובר ללא אחריות חוקית של סוחרים מסחריים על איכות הרכבים הנמכרים.

מקטע החלפים

נראה כי ליבואני הרכב בישראל שליטה חזקה בתחום החלפים מעבר למקובל בעולם, המתבטאת במחירים גבוהים של חלפים מקוריים ותחליפיים. קיימים מספר כשלים תחרותיים/מבניים במקטע החלפים אשר עשויים להסביר זאת. בישראל נקבעו נהלי יבוא ייחודיים ומחמירים אשר מצמצמים את היצע החלפים שאינם-מקוריים הניתנים ליבוא, ומקשים על היבוא בפרוצדורות הכרוכות בעיכוב ההליך ובתוספת עלויות. נוסף על כך, לצרכן הפרטי פערי מידע הפוגעים ביכולת הבחירה שלו. כך למשל, לצרכן חסר מידע זמין אודות החלפים הזמינים בשוק (אילו חלפים קיימים, איכות, אחריות ומחיר), אילו חלפים מתאימים לרכבו, ומה ההשלכות של שימוש בחלקי חילוף אלו. על רקע פערי מידע אלו, ולצד הדומיננטיות של יבואני הרכב בתחום המוסכים והחלפים, חלפים שאינם-מקוריים אשר מגיעים לשוק, למרות הנהלים המחמירים, מתקשים להתחרות באופן יעיל עם יבואני החלפים המקוריים.

מקטע התחזוקה – מוסכים ושירות

מקטע התחזוקה פועל בסביבה תחרותית מורכבת המושפעת ממגמות שונות בארץ ובעולם. התרחבות הדרישות הרגולטוריות ושיפורים טכנולוגיים בדגמי הרכב גורמים לעלויות הולכות וגדלות. מנגד, רמת ההכנסות של המוסכים נשחקת הן עקב קיומם של מוסכים מתחרים ללא רישיון אשר באפשרותם להציע מחירים זולים במיוחד, והן עקב קיומם של לחצים מצד לקוחות גדולים (בעיקר חברות ליסינג וחברות ביטוח) להנחות בגין כמות. בנוסף, בקרב המוסכים המורשים, מוסכים עצמאיים מתקשים להתחרות ביעילות מול מוסכי היבואן אשר בכוחם להגביל את בחירת הצרכן ולגבות על כך פרמיה.

לצרכן הפרטי פערי מידע מקצועיים מובנים ובהיעדר מנגנון להשוואת איכות ומחירים בין מוסכים שונים, יכולת הבחירה והבקרה שלו מוגבלות. יתרה מזו, היעדר פיקוח משמעותי בתחום זה מונע יצירת סטנדרט מקצועי לרמת השירות והטיפול במוסכים ומעלה חשש לפגיעה באיכות במקרים מסוימים.

שמאות

מודל השמאות בישראל הינו ייחודי ומגדיר את שמאי החוץ ("שמאי רשימה") כגוף ניטרלי המשרת את המבוטח וחברות הביטוח. במקרים בהם קיים חוסר הסכמה בין המבוטח למבטח, חסר מנגנון אמין וזול ליישוב מחלוקות בין הלקוח וחברת הביטוח. שימוש במנגנון הקיים - שמאי מכריע - אינו נפוץ ככל הנראה עקב חוסר מודעות ו'רתיעה' בקרב צרכנים, ונמצא בהליך בחינה וטיפול בימים אלה.

המהלכים הנדרשים ליישום במסגרת החלטת הממשלה

על מנת להתמודד עם הכשלים והעיוותים התחרותיים שזוהו, נבחנו על ידי הצוות הבין משרדי סדרה רחבה מאוד של מהלכים רגולטורים אפשריים. המהלכים נבחנו הן מבחינת הפוטנציאל שלהם להביא לשינוי משמעותי, ובכלל זה פוטנציאל הגדלת התועלות, הפחתת המחיר, הגברת הדינמיות הכוללת בענף ומידת ההיתכנות והשימות שלהם והן מבחינת האפקטיביות הרגולטורית שלהם, ובכלל זה מידת המיקוד שלהם, הספציפיות והפרופורציונליות ביחס לכשל או לעיוות, והמידה בה הם אינם יוצרים בעיות עתידיות.

לאור ניתוח ענף הרכב והמהלכים הרגולטוריים הנדרשים כאמור, מוצע לאשר את טיוטת חוק רישוי שירותי רכב, התשע"א-2011, הכולל הוראות בעניין הסדרת שירותי רכב, בכפוף לעקרונות ולכללים המפורטים להלן:

מקטע יבוא הרכב

1. שיקולי תחרות בענף הרכב – בעת מתן רישיון ליבואן רכב נמצא כי ראוי לשקול גם שיקולי תחרות. מתן סמכות זו תאפשר למנוע מצבים של ריכוזיות יתר בענף עוד בטרם יתרחשו.
2. עידוד הייבוא המקביל – הסרת חסמים המקשים על התפתחותו של ערוץ הפצה של יבוא עקיף על ידי הקלה בדרישות הון מיבואנים (לפי נפח פעילות), חיוב יבואנים ישירים למתן שירותי Recall ואחריות יצרן לתוצרים אותם הם מייבאים, מתן אפשרות ייבוא יד 0 ופעילות יבואן זעיר. צעדים אלו עשויים להוזיל דגמים מסוימים ולהוות חסם להעלאת מחירים משמעותית.
3. הסדרת ומיסוד הייבוא האישי – יבוא אישי של רכבים קיים בעולם, ויש בו תועלת לתושבים חוזרים/עולים ולצרכנים של רכבי יוקרה. בשל קשיי האכיפה המאפיינים את ענף היבוא האישי מוצע להסדיר את ההליך על ידי רישוי מתווכים, והגברת הפיקוח על פעילות זו.

מקטע המוסכים והשירות

1. הגברת הפיקוח על המוסכים – פערי המידע המבניים במקטע המוסכים מחייבים התערבות הרגולטור בהגנה על הצרכן. מדובר בצעד רחב הכולל הרחבת רשת הפיקוח, מתן כלים להתמודדות עם מוסכים ללא רישיון, החלת בדיקות בנושאים מקצועיים, הסדרת פעילות מוסך מומחה והטלת סנקציה על צרכן המבצע טיפולים אצל מתקני רכב לא מורשים. כחלק ממהלך זה יתוגבר מערך הפיקוח של משרד התחבורה בכוח אדם ובתקציב, בהתאם לתכנית מוסכמת בין משרדי התחבורה והאוצר.
2. הגברת השקיפות בהתנהלות המוסכים מול הצרכנים – מוצע כי המוסך יחויב ליידע

את הצרכן בכתב לגבי זכויותיו ופירוט העבודה שנעשתה (שעות עבודה, מהות הטיפול, ומק"ט החלפים) באופן שיביא להגברת שקיפות וצמצום הונאות ויהווה תשתית לדיווח מוסכים למאגר היסטורית רכב.

3. חיוב יבואנים לאספקת מידע טכני למוסכים עצמאיים – התמודדות עם נחיתות המוסכים העצמאיים על ידי שיפור רמתם המקצועית וחיזוק מעמדם התחרותי אשר עשוי להביא לירידת מחירים במוסכי יבואן. וזאת, בהתאם לדירקטיבה האירופית בנושא.

4. פרסום קריטריונים להצטרפות כמוסך רשת יבואן – הבטחת הליך שקוף להצטרפות מוסכים לרשת מוסכי היבואן.

מקטע החלפים ומוצרי התעבורה

1. ביטול נהלי ייבוא ייחודיים לישראל בנושא חלפים – הגדלת היצע החלפים הניתנים ליבוא (שלא עמדו בנהלים עד כה) לצד הקטנת עלויות הכניסה שלהם וקיצור ההליך (בדיקות מכונים, התאמות המוצר וכו'), יאפשרו כניסה של חלפים תחליפיים נוספים והגברת היצע החלפים הזמינים בישראל.

2. הקמת מאגר מידע אינטרנטי זמין לחלפים ומחיריהם – יבואני חלפים יחויבו בפרסום מחיריהם, ויפעלו להקמת מאגר מידע אשר יציג את היצע החלפים הקיימים בפירוט ספקים, מקורי/תחליפי, אחריות, מחיר וכו'. מוסכים יהיו מחויבים להציג ללקוח את מגוון החלפים הקיימים במאגר כך שלקוח יוכל לבחור באופן מושכל את החלפים בהם יעשה שימוש. זמינות המידע תגביר את התחרות בין יבואני החלפים בכלל, ואת התחרות בתחום החלפים המקוריים בפרט.

3. החמרת אחריות יבואני חלפים – במקביל לפתיחת השוק ליבואני וספקי חלפים נוספים, עולה צורך בהגברת ההרתעה מפני יבוא חלפים באיכות ירודה ומניעת אי-עמידה באחריות שניתנה. על כן, יבואן חלפים יידרש להעמיד ערבויות גביה כתנאי לקבלת רישיון היבוא.

4. צמצום ההשפעה של יבואני הרכב על מוסכים ושירות – לאור דומיננטיות יבואני הרכב במקטעי החלפים והתחזוקה, ישנו צורך בהחלת רגולציה והגברת המודעות בציבור אשר יעודדו שימוש בחלקים תחליפיים במוסכי יבואן (חיזוק יבואני חלפים שאינם-מקוריים) ויורידו חסמים לתיקון במוסכים עצמאיים בתקופת האחריות (חיזוק מוסכים עצמאיים), זאת בדומה לצעדים שנעשו בצו הממונה על ההגבלים "הצו המוסכם".

5. בחינת הטלת פיקוח לדיווח על רווחיות יבואני חלקי חילוף – בחינת ביסוס תשתית שתאפשר את בדיקת הרווחיות הקיימת על חלקי חילוף של דגם חדש, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהמועד שבו הדגם יובא לראשונה לישראל, לשם יישום יעיל של פיקוח על מחירי חלקי חילוף במידה ויוחלט על כך בעתיד.

מקטע הרכב המשומש

הגברת שקיפות בנושא היסטוריית רכב – קידום הקמת מאגר מידע אמין וזמין לציבור אודות היסטורית כלי הרכב אשר יתרום במניעת הונאות ושיפור התמורה לכסף, שיפור

איכות מצבת הרכב, וקביעת פרמיות ביטוח הוגנות ומותאמות. כל הגופים הרלוונטיים בענף יחויבו לדווח למפעילי המאגר באופן המבטיח את מהימנותו ואמינותו.

מכירת רכב חדש על ידי חברות החברה

מתן אפשרות למכירת רכב חדש ללא רישום בעלות המוכר ברישיון הרכב – הסדרת רישיון לקניית רכב ומכירתו כדרך עיסוק על מנת לאפשר מכירת רכב חדש כיד 0 על ידי גורמים שאינם יבואני רכב (חברות הליסינג ומגרשי מכוניות). הסרת חיוב רישום הבעלות מרישיון הרכב למחזיק ברישיון האמור צפויה לחזק את התחרות במקטע הרכב החדש.

מקטע השמאות

עידוד שימוש במנגנון שמאי מכריע – קידום הגברת המודעות של הצרכנים לאפשרות השימוש בשמאי מכריע וייעול המנגנון הקיים על מנת לחזק את מעמדו של המבוטח ויכולתו לערער על השומה.

תקציב והשפעה על תקני כוח האדם

תוספת של תקני כוח אדם ותקציב בהיקף שיתואם בין משרדי התחבורה והאוצר.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית שתקבל בהמשך.

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי

תחום פעולה עיקרי: ; 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר האוצר

ועל ידי שר התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים

י"ד באייר התשע"ג

24 באפריל 2013

הצעת חוק מטעם הממשלה:

טיוטת חוק רישוי שירותים לרכב, התשע"א-2011

פרק א': מטרות והגדרות

1. מטרה
מטרתו של חוק זה להסדיר את השירותים בתחום הרכב במטרה להבטיח רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים ושל המקום בו ניתן השירות, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, שמירה על בטיחות הרכב והגנה על שלום הציבור ובטיחותו.
2. הגדרות
בחוק זה –
- "בעל עניין" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹;
- "האגף להכשרה מקצועית" – האגף להכשרה מקצועית במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה;
- "המנהל" – מנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה במשרד;
- "המשרד" – משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;
- "הנדסאי" – מי שרשום כהנדסאי בפנקס ההנדסאים והטכנאים במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה;
- "הרשות" – מנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה במשרד או עובד המשרד שמנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה אצל לו בכתב את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן;
- "השר" – שר התחבורה והבטיחות בדרכים;
- "טכנאי" – מי שרשום כטכנאי בפנקס ההנדסאים והטכנאים במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה;
- "יבוא" – הבאה או גרם הבאה לישראל בים ביבשה או באויר או באמצעי אלקטרוני של טובין;
- "יבוא אישי" – כמשמעותו לפי פקודת היבוא והיצוא;
- "יבואן רכב" – בעל רישיון יבואן רכב לפי סעיף 44;

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

"ייצור רכב או מוצר תעבורה" – ייצור, התקנה, הרכבה או חידוש של רכב או מוצר תעבורה, לפי העניין, והרכבתו מחלקים או ממכללים, ביצוע שינוי בטיב, באיכות, בצורה או מכל בחינה אחרת של רכב או מוצר תעבורה ואריזה או מזיגה של מוצר תעבורה;

"יצרן רכב" – בעל רישיון לייצור רכב לפי סעיף 30;

"יצרן רכב מיובא" – יצרן רכב מיובא או אדם שיצרן רכב מיובא הסמיכו בכתב, לתקופה שקבע השר, לפעול מטעמו ולמכור רכב מיובא מתוצרתו בישראל ועל שמו מסמכי התקינה;

"מהנדס" – מי שרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשרד התעשייה המסחר ובתעסוקה;

"מוכר רכב" – יבואן רכב, יצרן רכב או מורשה למכירת רכב;

"מוסד אקדמי" – אחד מאלה:

(1) מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958² (בחוק זה – חוק המועצה להשכלה גבוהה);

(2) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(4) מוסד שקיבל רישיון לפי סעיפים 25ג ו-25ד לחוק המועצה להשכלה גבוהה או רישיון זמני לפי סעיף 25ט לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

"מוסד להכשרה מקצועית" – מוסד או מכללה שקיבלו הכרה על ידי האגף להכשרה מקצועית, לביצוע הכשרה מקצועית בענף הרכב;

"מוסד" – מקום בו ניתן שירות תיקון, אחזקה, בדיקה או שיפוץ של רכב או ייעוץ בקשר לתיקון של רכב;

"מוסד נייד" – רכב המשמש למתן שירות תיקון של רכב בצידו דרך בין עירונית;

"מוצר תעבורה" – מכלל, אביזר, מכשיר, חלק חילוף או חומר נוזלי או מוצק המשמש לתקינותו או לתחזוקתו של רכב, לשם הבטחת פעילותו התקינה או לבטיחותו של הרכב או של המשתמש בו ולרבות כל מוצר שהוא חלק מציוד רכב על פי דין;

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

"מורשה למכירת רכב" – מי שבעל רישיון יבואן רכב הרשה לו בכתב למכור רכב מתוצר מסוים שיובא על ידו או מי שבעל רישיון לייצור רכב הרשה לו בכתב למכור רכב מתוצר מסוים, שיוצר על ידו ;

"מחיר כולל" – כהגדרתו בסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981³

"מעבדה מוסמכת לרכב" – מעבדה מוסמכת לבדיקת רכב שאישרה הרשות ;

"מפעל ייצור" – מקום שבו מיוצר רכב או מוצר תעבורה ;

"מקצוע בענף הרכב" – אחד מאלה :

(1) ניהול מקצועי של מוסך ;

(2) שמאות רכב.

"סוכן מורשה" – אדם הקשור עם יצרן רכב מיובא בהסכם בכתב שלפיו הוא מורשה למכור רכב מתוצרתו באחת ממדינות הקהילה האירופית או בארצות הברית ונתקיימו בו התנאים לעניין היקף ומשך פעילותו ביבוא רכב שקבע השר ;

"סחר במוצרי תעבורה" – יבוא, שיווק, הספקה, מכירה, הצגה למכירה, הוצאה מבית המכס, מכירה באמצעות אחר או הצגה למכירה באמצעות אחר של מוצרי תעבורה, למעט יבוא לשימוש אישי ;

"פקודת היבוא והיצוא" – פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ז-1979⁴

"צרכן" – כמשמעותו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981⁵ ;

"קורס מקצועי" – קורס שתכנית הלימודים שלו נכתבה על ידי האגף להכשרה מקצועית בהסכמת הרשות ;

"רכב", "רכב מנועי" ו-"רשות הרישוי" – כהגדרתם בפקודת התעבורה⁶ ;

"רכב חדש" – רכב שטרם נרשם לראשונה לתנועה בדרכים בארץ או במדינת חוץ ;

"רשות מוסמכת" – כהגדרתה בפקודת היבוא והיצוא ;

"רישיון" – רישיון למתן שירות רכב או רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שניתנו לפי חוק זה ;

³ ס"ח תשמ"א עמ' 248.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

"רישיון יבוא" – רישיון יבוא טובין או אישור יבוא שניתן מכוח פקודת היבוא והיצוא ;

"סחר ברכב" – שיווק, הספקה, מכירה, הצגה למכירה, הוצאה מבית המכס, מכירה באמצעות אחר או הצגה למכירה באמצעות אחר של רכב ;

" שמאות רכב" – הערכת הנזק שנגרם לרכב בתאונה באמצעות שומה או חוות דעת הכוללת את פירוט התיקון הנדרש על מנת להחזיר את מצב הרכב לקדמותו והערכת שווי התיקון ;

"שירות רכב" – אחד מאלה :

(1) סחר במוצרי תעבורה ;

(2) הפעלת מוסך או מוסך נייד ;

(3) ייצור רכב ;

(4) ייצור מוצר תעבורה ;

(5) יבוא רכב והסחר בו.

"תיאור" – תיאור בכתב, בעל פה, בציור או בדרך אחרת הנהוגה במסחר, שיש בו הודעה, במישרין או בעקיפין, בדבר אחד הפרטים להלן :

לעניין רכב או מוצר תעבורה –

(1) כמותו, משקלו ומידותיו ;

(2) הארץ בה יוצר ושם היצרן ;

(3) סמלו המסחרי ;

(4) חומריו או רכיביו ;

(5) איכותו, סבילותו, עמידותו או תכונותיו האחרות ;

(6) פגמים בו ;

(7) מטרת השימוש בו ;

(8) התאמתו לרכב ;

(9) בדיקתו ותוצאותיה ;

(10) אחריות לתקינותו ותקופת האחריות ;

(11) שירותי התיקונים והתחזוקה שיינתנו לרכב או למוצר
תעבורה ואחריות למתן שירותים אלה, תקופתם ומחירם;

(12) מחירו לרבות הנחות ממחירו;

(13) פרטים על תשלומים עבור הרכב ותנאי אשראי.

לעניין שירות –

(1) תוכנו והיקפו;

(2) טיבו, רמתו ותכליתו;

(3) דרך עשייתו, זמנו ותנאיו;

(4) אחריות לתקינות החלקים או המכללים שטופלו במסגרת
השירות, תקופת האחריות על הפעולות שבוצעו במסגרת השירות,
תנאי האחריות ושינויים שיחולו בתנאי האחריות במהלך תקופת
האחריות;

(5) שכר השירות, לרבות הנחות משכר השירות.

”תכנית ייצור”-תכנית הכוללת פרטים לגבי אופן ייצור הרכב או מוצר
תעבורה בפס הייצור ונתונים בנוגע למוצר המוגמר;

”תעודת גמר”-תעודה שנתנה על ידי משרד התעשייה המסחר והתעסוקה
המעידה כי מקבל התעודה עמד בהצלחה בכל דרישות הקורס
המקצועי;

”תעודת מקצוע”- כמשמעותה בסעיף 46 בחוק שירות התעסוקה, התשי”ט-
1959;⁷

”תקלת בטיחות סדרתית”-תקלה ברכב בעלת אופי טכני או אחר הקשורה
לתפעול הרכב ואשר לדעת יצרן הרכב עלולה לגרום סיכון בטיחותי
למשתמשים בו ולכלל הציבור, ושלפיכך הודיע עליה ליבואן, ופרסם
אותה באתר האינטרנט שלו;

פרק ב': רישוי מתן שירותי רכב ורישוי מקצועות בענף הרכב

סימן א': מתן רישיון

מתן שירותי רכב 3. (א) לא ייתן אדם שירותי רכב, בין בעצמו ובין על ידי אחר, אלא אם כן
וחובת רישיון קיבל רישיון למתן אותו שירות, ומתקיימים תנאי הרישיון לצורך מתן שירות
זמין ובטיחותי והוראות חוק זה.

⁷ ס”ח התשי”ט, עמ’ 32.

(ב) הרשות רשאית לקבוע ברישיון שירות הרכב, תנאים ומגבלות שיחולו על בעל הרישיון, ובכלל זה-

(1) סוגי השירותים שבעל הרישיון מורשה לתת;

(2) סוגי כלי הרכב שלהם מורשה בעל הרישיון לתת שירות;

(3) מיתקנים וציוד הנדרשים לשם מתן השירות;

(4) אבטחת איכות ובקרה;

(5) תיעוד ושמירת התיעוד;

(6) תנאים ומגבלות שמטרתם להבטיח את רמת השירות ולשמור על הבטיחות;

4. עיסוק במקצוע בענף הרכב
(א) לא יעסוק אדם במקצוע בענף הרכב אלא אם קיבל רישיון לעסוק באותו מקצוע, ומתקיימים בו תנאי הרישיון לצורך מתן שירות זמין ובטיחותי והוראות חוק זה.

(ב) הרשות רשאית לקבוע ברישיון למקצוע בענף הרכב, תנאים ומגבלות שיחולו על בעל הרישיון, ובכלל זה-

(1) סוגי כלי הרכב שלהם מורשה בעל הרישיון לתת שירות;

(2) תיעוד ושמירת התיעוד;

(3) תנאים ומגבלות שמטרתם להבטיח את רמת השירות ולשמור על הבטיחות;

5. הגשה בקשה למתן רישיון
(א) המבקש רישיון לפי חוק זה (בחוק זה – המבקש), יגיש בקשה בכתב לרשות;

(ב) המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן הרישיון.

(ג) הרשות רשאית לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לה לצורך החלטה בבקשה.

6. מתן רישיון
(א) הרשות תיתן רישיון למבקש שהתקיימו בו התנאים לקבלת אותו רישיון.

(ב) שר התחבורה יקבע בתקנות את משך תוקפו של הרישיון ורשאי הוא לקבוע תקופות שונות לסוגים שונים של רישיונות, כמו כן, רשאי השר לקבוע טעמים מיוחדים שבהתקיימם רשאית הרשות לתת רישיון לתקופה הקצרה מזו הקבועה לסוג הרישיון המדובר.

7. סירוב לתת רישיון
הרשות רשאית לסרב לתת למבקש רישיון או לסרב לחדש את רישיונו אף אם התקיימו לגביו התנאים לקבלת הרישיון, ובלבד שנתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אם התקיים לגביו אחד מאלה:

(1) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק במתן השירות לרכב או במקצוע בענף הרכב שלגביו ביקש את הרישיון; לעניין זה, "הורשע" – לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה;

(2) קיימות נסיבות אחרות שבשלהן אין המבקש מסוגל או ראוי לעסוק במתן אותו שירות לרכב או במקצוע בענף הרכב, שלגביו ביקש את הרישיון.

8. פטור מהתנאים לקבלת רישיון
השר רשאי לקבוע תנאים למתן פטור מהתנאים לקבלת רישיון, כולם או מקצתם, למבקש שבידיו רישיון אחר על פי חוק זה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לפגוע בבטיחות.

9. איסור העברת רישיון
לא יעביר בעל רישיון לאחר את הרישיון שנתנה לו הרשות לפי חוק זה;

10. מתן הודעה בקשר לשינוי שחל בבעל הרישיון
בעל רישיון יודיע לרשות על כל שינוי שחל בו, הנוגע לתנאים לקבלת הרישיון, תוך חמישה עשר יום מהיום שבו חל השינוי.

סימן ב': הוראות שונות

11. הצגת רישיון
הרישיון יוחזק על ידי בעליו במקום עסקו, במקום נראה לעין, ויוצג למקבל השירות, לרשות, לפקח או לשוטר לפי דרישתם.

12. השתלמות מקצועית
בעל רישיון מקצוע בענף הרכב יעבור מעת לעת השתלמות מקצועית, כפי שתורה הרשות.

13. התליית רישיון, ביטולו ואי חידושו
(א) הרשות רשאית להתלות רישיון עד לקיום תנאים שתורה עליהם, לבטל רישיון או לסרב לחדשו אם נתקיים בבעל הרישיון או במבקש אחד מאלה:

(1) הוא חדל לעסוק בעיסוק נושא הרישיון;

(2) הרישיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב או מטעה;

(3) הוא הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון;

(4) הוא הפר חובה או איסור שהוטלו עליו כבעל רישיון לפי חוק זה;

(5) הוא הוכרז פושט רגל, ואם הוא תאגיד-ניתן צו לפירוקו או למינוי כונס נכסים עליו או שהחליט על פירוק מרצון;

(6) הוא אינו מקיים את התנאים לקבלת הרישיון, כולם או מקצתם.

(7) הוא הורשע בעבירה לפי חוק זה או הוגש נגדו כתב אישום לפי חוק זה וטרם ניתן פסק דין סופי;

(8) לעניין ניהול מקצועי של מוסך-

(א) התקיימו נסיבות המנויות ברשימה לפי סעיף 17(ב) המעידות על חוסר מקצועיות של בעל הרישיון;

(ב) התקיימו נסיבות המנויות ברשימה לפי סעיף 17(ג) המעידות על חשש להתקיימות ניגוד עניינים;

(ג) הוא לא מלא אחר הוראות הרשות לעניין השתלמות מקצועית לפי סעיף 12;

(ב) לא תבטל הרשות רישיון, לא תסרב לחדשו ולא תתלהו אלא לאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.

(ג) רישיון למתן שירותי רכב שבוטל לפי סעיף קטן (א) או שפקע, יחזירו בעליו לרשות.

(ד) האמור בפסקאות (א)(3), (א)(4) ו-(א)(7) לא יחול לעניין הפעלת סמכות הרשות לפי סעיף זה לגבי שמאי רכב.

חובת מתן חשבונית 14. מבלי לגרוע מהוראות כל דין, לא ימכור בעל רישיון, לא יעביר את הבעלות או החזקה ברכב או במוצר תעבורה ולא ייתן שירות רכב אלא אם נתן לקונה חשבונית שבה פרטים כפי שקבע השר.

סירוב לתת שירות 15. (א) לא יסרב בעל רישיון סירוב בלתי סביר לתת שירות רכב על פי הרישיון שבידו, אם לא ניתן לקבל את השירות באמצעות בעל רישיון אחר או אם הראה כי קיימים טעמים המצדיקים את אי מתן השירות;

(ב) התניית תנאים בלתי סבירים למתן שירות דינה כדין סירוב בלתי סביר לתיתו;

(ג) השר רשאי לקבוע, נסיבות ותנאים אשר יחשבו לסירוב בלתי סביר וטעמים הצדיקים אי מתן שירות.

מתן דיווח ומסירת 16. בעל רישיון ימסור לרשות, לפי דרישתה, דיווח על מתן השירות, לרבות פרטים על רכב או מוצר תעבורה, ובכלל זה פרטים לעניין כמות, איכות, התאמה למפרטים ותקנים, דרכי היבוא והסחר ברכב או במוצר התעבורה, וכל פרט אחר הדרוש לצורך ביצוע הוראות חוק זה. פרטים

17. פעולה בחוסר מקצועיות או ניגוד עניינים
- (א) בעל רישיון למקצוע בענף הרכב לא יעסוק במקצועו באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים בין עניינו לבין עניין של לקוחו, לרבות ניגוד עניינים בין עיסוקו במקצוע בענף הרכב לעיסוקיו האחרים, באופן שיש בו חשש לפגיעה ביחסי האמון הנדרשים מבעל מקצוע בענף הרכב או בחוסר מקצועיות;
- (ב) השר יקבע, לאחר היוועצות במועצה המייעצת לרישוי שמאי רכב או במועצה המייעצת לרישוי מנהלי מוסכים לפי העניין, רשימה של נסיבות שיש בהן כדי להעיד על חוסר מקצועיות של בעל רישיון למקצוע בענף הרכב;
- (ג) השר יקבע, לאחר היוועצות במועצה המייעצת לרישוי שמאי רכב או במועצה המייעצת לרישוי מנהלי מוסכים לפי העניין, רשימה של נסיבות שיש בהן כדי להעיד על חשש להתקיימות ניגוד עניינים של בעל רישיון למקצוע בענף הרכב לרבות עיסוקים המעוררים חשש לניגוד עניינים כאמור;
- (ד) רשימות שנקבע כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יפורסמו גם באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים או במשרדי הרשות בשעות העבודה הרגילות של המשרד והודעה על פרסום הרשימה ועל כל שינוי שלה, ומועד תחילתה, תפורסם ברשומות.

פרק ג': סחר במוצרי תעבורה

סימן א': רישיון לסחר במוצרי תעבורה

18. רישיון לסחר במוצרי תעבורה
- מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון לסחר במוצרי תעבורה:
- (א) ברשותו מקום ומבנה המתאימים לאחסון ולמכירה של מוצרי תעבורה כפי שקבע השר;
- (ב) ברשותו ציוד מתאים לסחר במוצרי תעבורה כפי שקבע השר;
- (ג) הוא מעסיק מנהל מקצועי אשר יעמוד לרשותו בלבד במקום העסק במשך כל שעות פעילותו, שהתקיימו לגביו אחד מאלה:
- (1) הוא בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בסחר במוצרי תעבורה בהם מבקש בעל רישיון הסחר לסחר;
 - (2) הוא בעל תעודת מקצוע או תעודת גמר באחד או יותר ממקצועות אלה:
 - (1) מכונאות רכב סוג 1;
 - (2) מחסנאות חלקי חילוף לרכב;
 - (3) חשמלאות רכב סוג 1;

- (4) ניהול מקצועי של מוסד ;
- (4) מערכות חשמל ואלקטרוניקה ברכב ;
- (5) אוטוטרניקה ;
- (6) הנדסאי או טכנאי מכוונות במגמת משנה רכב ;
- (7) מהנדס מכוונות רשום במדור להנדסת רכב ;

(ד) על אף האמור בסעיף משנה (ג) יעסיק בעל רישיון לסחר בצמיגים מנהל מקצועי אשר יעמוד לרשותו בלבד במקום העסק במשך כל שעות פעילותו, שיש לו רישיון מנהל מקצועי למוסד לתיקון צמיגים ואבובים לפי סעיף 66 או שהוא טכנאי או הנדסאי או מהנדס מכוונות ;

(ה) השר רשאי לקבוע, לגבי סוג של מוצר תעבורה כי בנוסף על האמור בסעיפי משנה (ג) ו- (ד) יעבור המנהל המקצועי השתלמות מקצועית אצל יצרן מוצר התעבורה ;

19. פטור מחובת רישיון לבעל רישיון לייצור מוצר תעבורה פטור מחובת רישיון סחר במוצרי תעבורה לגבי יבוא מוצרי תעבורה המשמשים לייצור מוצר תעבורה במפעל הייצור.

לייצור מוצר תעבורה

סימן ב': חובות בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

20. סחר במוצרי תעבורה בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה לא יסחר במוצר תעבורה אלא אם מוצר התעבורה –

(א) מיוצר ועומד בתנאי איכות, תקן, צורה, מפרט ובכל דרישה אחרת כפי שיקבע השר בתקנות ;

(ב) מיובא על פי הוראות פקודת היבוא והיצוא .

21. אחריות למוצרי תעבורה (א) לא ימכור בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה ולא ירשה לאחר למכור מוצר תעבורה מטעמו אלא אם נתן לקונה בעת המסירה אחריות למוצר התעבורה ולפעילותו התקינה כפי שיקבע השר בתקנות.

(ב) תקופת האחריות שייתן בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה לקונה, כאמור בסעיף קטן (א) לא תפחת מתקופת האחריות שנתן לו יצרן מוצר התעבורה או מי מטעמו.

22. תיאור מוצר תעבורה בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה יתאר מוצר תעבורה באופן נכון ומלא.

- גילה בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה פגם במוצר תעבורה בו סחר או שנמסרה לו הודעה על פגם כאמור מיצרן מוצר התעבורה, יודיע על כך לכל מי שהעביר לו את החזקה במוצר הפגום, זולת אם הראה כי קיים קושי ממשי באיתורו ויפרסם הודעה על כך כפי שיקבע השר ויזמין את מי שבידו מוצר פגום לשם החלפתו, תיקונו ללא תשלום או מתן תמורה כספית כנגד החזרתו .
23. גילוי פגם במוצר תעבורה
24. סימון מוצרי תעבורה
- (א) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה לא יסחר במוצר תעבורה אלא אם ארץ היצור, שם היצרן, מענו וסמלו המסחרי, שם היבואן ומענו טבועים, חרוטים, יצוקים או מודפסים על המוצר או על אריזתו כפי שקבע השר .
- (ב) סעיף קטן (א) לא יחול על בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שקיבל פטור מחובת הסימון בהתאם לתנאים שקבע השר .

פרק ד': הפעלת מוסך או מוסך נייד

סימן א': רישיון להפעלת מוסך או מוסך נייד

25. רישיון להפעלת מוסך
- (א) מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון להפעלת מוסך :
- (1) לרשותו מקום, ומבנה המתאימים למוסך ובכלל זה לחניית רכב ותנאי עבודה הולמים לעובדי המוסך, כפי שקבע השר ;
- (2) לרשותו ציוד מתאים להפעלת המוסך כפי שקבע השר ;
- (3) לרשותו מנהל מקצועי שקבל רישיון לפי הוראות סעיף 66 .
- (ב) השר רשאי לקבוע סוגים של רישיונות להפעלת מוסך בהתאם לסוג הפעולות המתבצעות במוסך (להלן -סוג המוסך).
- (ג) השר רשאי לקבוע בתקנות פעולות ברכב שהעושה אותן אינו חייב ברישיון למוסך.
26. רישיון להפעלת מוסך נייד
- מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רישיון להפעלת מוסך נייד :
- (א) לרשותו רכב העומד בדרישות שקבע השר ;
- (ב) לרשותו ציוד מתאים להפעלת המוסך הנייד העומד בדרישות שקבע השר ;
- (ג) לרשותו מנהל מקצועי בעל רישיון המתאים לסוג הפעולות המבוצעות במוסך נייד.

סימן ב': חובות והגבלות

27. סוגי תיקונים
במוסך נייד
לא יבצע בעל רישיון להפעלת מוסך נייד פעולות ברכב אלא מהסוג שקבע השר.
28. הצגת מחיר שעת
עבודה
(א) בעל רישיון להפעלת מוסך יציג במוסך את מחירו הכולל של שעת העבודה במוסך ואת המחיר הכולל בעד השירות הניתן בו ובכלל זה מחיר לאחסון הרכב ומחיר להצעת מחיר בשלט בולט אשר יוצג במקום הנראה לעיני מקבל השירות כפי שקבע השר
(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה בשקלים.

פרק ה': ייצור רכב

סימן א': רישיון לייצור רכב

29. רישיון לייצור רכב
מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון לייצור רכב:
- (א) הוא תאגיד רשום כדין בישראל;
- (ב) לרשותו מקום, מבנה וציוד מתאימים לייצור רכב ואחסונו כפי שקבע השר;
- (ג) לרשותו מהנדס או הנדסאי בעל ניסיון בתחום הרכב בהתאם לסוג העיסוק לגביו מבוקש הרישיון כפי שקבע השר;
- (ד) הוא הציג לרשות הסדרי פיקוח פנימיים וחיצוניים על עבודת הייצור המתבצעת במפעל;
- (ה) הוא הציג לרשות תוכנית לייצור הרכב במפעל כפי שקבע השר;
- (ו) הוא הוכיח לרשות כי האבטיפוס של דגם הרכב אותו הוא מבקש לייצר או שינוי מבנה שבכוונתו לבצע ברכב, עומדים בדרישות איכות, בטיחות, תקן וכל דרישה אחרת שקבע השר;
- (ז) הוא המציא לרשות כתב התחייבות לספק מוצרי תעבורה לרכב המיוצר במשך שבע שנים לפחות מיום מכירתו לראשונה לצרכן;
- (ח) הוא הוכיח לרשות כי ביכולתו לתת שירותי תחזוקה לרכב ברחבי הארץ בהתאם לדרישות שקבע השר;
- (ט) לרשותו מערך לשיווק הרכב ומוצרי תעבורה העומדת בדרישות שקבע השר;
- (י) הוא המציא לרשות ערבות בנקאית בסכום ובתנאים שקבע השר;
- (יא) הוא המציא התחייבות לספק לרכב אחריות כפי שקבע השר;

(יב) הוא ביטח את מפעל הייצור ואת פעילות הייצור המבוצעת בו כפי שקבע השר.

מתן אישור לייצור 30. (א) הרשות תציין ברישיון הייצור את הסוג והדגם של הרכב אותו רשאי בעל רישיון הייצור לייצר במפעל הייצור. רכב

(ב) לא ייצר בעל רישיון לייצור רכב ולא יסחר ברכב, אלא מדגם ותוצר שאושר על ידי הרשות והוא נכלל ברישיון הייצור.

(ג) לצורך קבלת אישור לייצור דגם הרכב יעביר בעל רישיון לייצור רכב תוכנית לייצור הרכב וכן את דוגמת הרכב שיוצר על פי התכנית כאמור לבדיקת הרשות.

(ד) הרשות רשאית לקבוע תנאים לאישור דגם הרכב, בין היתר בעניינים אלה: סימון הרכב, המצאת אישור או תעודה מאת מעבדה מוסמכת לרכב בדבר התאמת הרכב לתקן או לתקן רשמי או בדבר תקינות של הרכב, כשירותו והתאמתו לתנאי בטיחות, המצאת אישור בדבר עריכת סדרת ניסיונות ובמקרה בו מדובר בייצור של דגם רכב המיוצר גם מחוץ לישראל – המצאת חוזה בין בעל הרישיון לייצור רכב לבין יצרן הרכב מחוץ לארץ, והכל כפי שקבע השר.

פיקוח על הייצור 31. (א) הרשות רשאית בכל עת לדרוש מבעל רישיון לייצור רכב, להמציא לה את תכנית הייצור של רכב מסוים או של דגם מסוים של הרכב, לצורך בדיקתם.

(ב) בעל רישיון לייצור רכב יאפשר לרשות לבדוק את מפעל הייצור, תהליכי הייצור, ההרכבה והבדיקה המתבצעים בו, החמרים, החלקים, המכללים והרכב המוגמר בכל שלבי תכנונו, ייצורו והרכבתו.

סימן ב': חובות בעל רישיון ייצור

גילוי פגמים 32. גילה בעל רישיון לייצור רכב פגמים בייצורו של דגם רכב, ייתן להם פרסום ותיקונם בדרך שקבע השר בתקנות ויזמין את כל כלי הרכב מן הדגם שבו נתגלו הפגמים למוסכי השירות שלו לשם ביצוע תיקונים, החלפה או טיפול.

הסדרי פיקוח 33. בעל רישיון לייצור רכב יקיים במפעל הייצור ומחוצה לו תנאי ייצור, הסדרי פיקוח ובקרת איכות.

ייצור רכב שאינו 34. (א) בעל רישיון ייצור רכב לא ייצר ולא יסחר ברכב שיוצר שלא על פי תכנית הייצור שהוגשה לרשות ושאינו זהה לאב הטיפוס של הרכב שאושר על ידי הרשות. זהה לאבטיפוס או שיוצר שלא על פי תכנית הייצור

(ב) הרשות רשאית להורות לבעל רישיון הייצור להפסיק את הייצור של רכב שאינו זהה לאבטיפוס או שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור עד למילוי תנאים שתקבע, לשם הבטחת התאמת הייצור לאבטיפוס או לתכנית הייצור, לפי העניין.

35. ייצור רכב במפעל הייצור
בעל רישיון ייצור רכב לא ייצר ולא יסחר ברכב אלא אם הוא יוצר במפעל הייצור שאישרה הרשות.

פרק ו': ייצור מוצרי תעבורה

סימן א': רישיון לייצור מוצרי תעבורה

36. רישיון לייצור מוצרי תעבורה
מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון לייצור מוצרי תעבורה:

(א) לרשותו מקום, מבנה וציוד מתאימים לייצור מוצרי תעבורה אותם הוא מבקש לייצר ואחסונם כפי שקבע השר;

(ב) הוא מעסיק מנהל מקצועי שעומד לרשותו בלבד, שהוכיח להנחת דעתה של הרשות שיש לו ידע וניסיון בתחום הייצור בו הוא מבקש לעסוק והוא בעל הכשרה מתאימה בתחום הרכב כפי שקבע השר;

(ג) הוא הציג הסכם שנתי עם מעבדה מוסמכת לרכב, לפיקוח על ייצור מוצרי התעבורה במפעל הייצור;

(ד) הוא הציג אישור ממעבדה מוסמכת לרכב כי האב טיפוס של מוצר התעבורה אותו הוא מבקש לייצר במפעל הייצור עומד בדרישות טיב, איכות, תקן ומפרט כפי שקבע השר;

(ה) הוא הציג תכנית לייצור מוצר התעבורה אותו הוא מבקש לייצר במפעל הייצור, שאושרה על ידי מעבדה מוסמכת לרכב.

37. סוג רישיון הייצור
(א) הרשות תציין ברישיון הייצור את הסוג של מוצר התעבורה אותו רשאי בעל רישיון הייצור לייצר במפעל הייצור.

(ב) בעל רישיון ייצור לא ייצר מוצר תעבורה ולא יסחר במוצר תעבורה שייצרו לא אושר על ידי הרשות ואשר אינו נכלל ברישיון הייצור.

סימן ב': חובות בעל רישיון ייצור

38. פגם בייצור מוצר תעבורה
גילה בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה פגם במוצר תעבורה אותו ייצר, יודיע על כך לכל מי שהעביר לו את החזקה במוצר הפגום, ויזמין את מי שבידו מוצר פגום לשם החלפתו, תיקונו או מתן תמורה כספית כנגד החזרתו.

39. תאור מוצר תעבורה
בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה יתאר מוצר תעבורה באופן נכון ומלא.

אחריות 40. לא ימכור בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה ולא ירשה לאחר למכור מוצר תעבורה שיוצר על ידו אלא אם נתן לקונה בעת המכירה אחריות לפעילותו התקינה של המוצר כפי שקבע השר.

ייצור מוצר תעבורה 41. (א) בעל רישיון ייצור לא ייצר מוצר תעבורה ולא יסחר במוצר תעבורה שאינו זהה לאבטיפוס או שיוצר שלא על פי תכנית הייצור, ושאינו זהה לאב הטיפוס של מוצר התעבורה שאושר על ידי המעבדה המוסמכת לרכב. שיוצר שלא על פי תכנית הייצור

(ב) הרשות רשאית להורות לבעל רישיון הייצור להפסיק את הייצור של מוצרי התעבורה שאינם זהים לאבטיפוס או שיוצרו שלא בהתאם לתכנית הייצור עד למילוי תנאים שתקבע לשם הבטחת התאמת הייצור לאבטיפוס או לתכנית הייצור, לפי העניין.

ייצור במפעל הייצור 42. בעל רישיון ייצור לא ייצר מוצר תעבורה ולא יסחר במוצר תעבורה אלא אם הוא יוצר במפעל הייצור שאשרה הרשות.

פרק ז': יבוא רכב והסחר בו

סימן א': רישיון ליבואן רכב

ייבוא רכב 43. לא ייבא אדם רכב מהסוגים שקבע השר, אלא אם הוא עומד באחד מהתנאים הבאים;

- (א) הוא בעל רישיון ליבואן רכב כאמור בסעיף 44 והוא עומד בהוראות לפי פקודת היבוא והיצוא;
- (ב) ייבוא הרכב נעשה בייבוא אישי;

רישיון ליבואן רכב 44. (א) מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון ליבואן רכב:

- (1) הוא תאגיד רשום כדין בישראל ובעל עניין אחד בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;
- (2) יש לו הסכם תקף בכתב למכירת רכב, עם יצרן הרכב המיובא או עם סוכן מורשה של יצרן הרכב המיובא, כפי שקבע השר;
- (3) הוא המציא כתב התחייבות לספק מוצרי תעבורה לרכב המיובא על ידו, כפי שקבע השר; אם יש לו הסכם עם יצרן רכב מיובא - המציא בנוסף כתב התחייבות מאת יצרן רכב מיובא לספק מוצרי תעבורה לרכב מתוצרתו, כפי שקבע השר;
- (4) הוא המציא כתב התחייבות ליתן לרכב אחריות מאת יצרן רכב מיובא, סוכן מורשה שלו או בעצמו, כפי שקבע השר;

(5) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי, כפי שקבע השר לגבי סוג הרכב;

(6) הוא המציא כתב התחייבות בכתב מאת יצרן רכב מיובא או מסוכן מורשה שלו להמציא ליבואן באופן מיידי מידע על תקלת בטיחות סדרתית שנתגלתה בייצור של דגם רכב שישווק בישראל באמצעות היבואן, הכולל הוראות טכניות ואספקת מוצרי תעבורה הדרושים לתיקונם

(7) הוא הוכיח קיומה של תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב ברחבי הארץ, כפי שקבע השר;

(8) לרשותו מערכת לשיווק הרכב ומוצרי תעבורה כפי שקבע השר;

(ב) בבואו ליתן רישיון לפי סעיף זה או לקבוע בו תנאים, ישקול המנהל, בין היתר, את תרומת מתן הרישיון לתחרות בתחום יבוא הרכב ורמת השירותים לציבור, בהתאם להוראות שקבע השר לעניין זה;

45. ערבות בנקאית השר רשאי להתנות מתן רישיון ליבואן רכב בהפקדת ערבות בנקאית וכן להורות על התנאים שבהתקיימם רשאי הרשות לחלט את הערבות כולה או חלקה.

סימן ב': חובות יבואן

46. יבואן רכב ייבא רכב אשר תוכנן על ידי היצרן ויוצר על ידו או על ידי מספר יצרנים אשר חברו יחדיו לצורך פיתוח תכנון וייצור משותף של דגם רכב;

47. יבואן רכב יתן שירותי תחזוקה לרכב המיובא על ידו כפי שקבע השר;

48. יבואן רכב ייבא רכב העומד בהוראות כל דין, לעניין בטיחות הרכב והגנה על הסביבה לרבות הוראות לפי פקודת התעבורה.

49. גילוי פגמים ותיקונם נודע ליבואן אודות פגמים בייצורו של דגם רכב שגילה יצרן הרכב, יודיע היבואן לבעל הרכב ויפרסם הודעה לציבור, כפי שקבע השר, ויזמין את כלי הרכב מן הדגם שבו נתגלו הפגמים למוסכי השירות שלו לשם ביצוע תיקונים, החלפה או טיפול כפי שקבע השר.

50. חובות דיווח יבואן רכב ידווח לרשות בעניינים אלה:

(א) על פגמים ותקלות שנתגלו בייצור הרכב ובדבר הוראות לתיקון הרכב שהביא לידיעתו יצרן רכב מיובא, כפי שקבע השר;

(ב) על סיום התקשרותו עם יצרן רכב או עם סוכן מורשה של יצרן רכב, כפי שקבע השר;

- (ג) על ירידה בהון העצמי, אם פחת מההון העצמי שקבע השר ועל עמידה בתנאים שקבע השר לעניין הון עצמי ;
- (ד) על אירוע אשר עלול לגרום לפגיעה באיתנות הכלכלית שלו לרבות תכנית פעולה לשמירה על האיתנות כאמור כפי שקבע השר ;
- (ה) השר יקבע הוראות לעניין תדירות הדיווח לפי סעיף זה והפרטים שיכללו בו ;

סימן ג': מועצה מייעצת ליבוא רכב והסחר בו

51. מועצה מייעצת ליבוא רכב והסחר בו
- (א) השר ימנה מועצה שתפקידה לייעץ לרשות שחבריה הם :

(1) שלושה עובדים של המשרד ;

(2) שני חברים לפי המלצת הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של יבואני רכב ;

(3) שני נציגי ציבור ;

- (ב) השר ימנה את אחד מהחברים המנויים בפסקה (1) להיות יושב ראש המועצה וחבר נוסף מאלה האמורים באותה פסקה להיות ממלא מקומו.
- (ג) חברי המועצה יתמנו לתקופה של שלוש שנים וניתן לשוב ולמנותם.

52. סמכויות המועצה המייעצת
- (א) המועצה תייעץ לרשות בעניינים אלה :

(1) סירוב לתת רישיון יבואן רכב והסחר בו, התלייתו ביטולו או סירוב לחדשו ;

(2) חובות מוכר רכב חדש לפי סעיפים 55 עד 63.

(ב) המועצה תדון בתלונות שיוגשו לרשות נגד יבואן או מורשהו של יבואן בכל הנוגע להוראות חוק זה .

53. סדרי הדיון במועצה המייעצת
- (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן, סדר יומן וסדרי הדיון לכל עניין.

(ב) המלצות המועצה יתקבלו ברוב קולות הנוכחים בישיבה ובלבד שנכחו בישיבה לפחות שלושה חברים וביניהם נציג מכל אחד מהנציגים המפורטים בפסקאות 51 (1)-(3) ;

(ג) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות משנה לכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה (להלן – ועדות מקצועיות).

פרק ח': חובות מוכר רכב חדש

54. מכירת רכב חדש . לא ימכור אדם רכב חדש ולא יסחר בו אלא אם הוא מוכר רכב ;
55. מכירת רכב שלא כדין . לא ימכור מוכר רכב סוג רכב או רכב אשר מתקיים לגביו חשש לפגיעה בבטיחות, בהגנת הסביבה או בהגנת הצרכן, כפי שקבע השר ;
56. הבטחת כספי הקונה . לא יקבל מוכר מקונה, על חשבון מחיר הרכב, סכום העולה על עשרה אחוזים מהמחיר, אלא אם עשה אחת מאלה, והכל על אף האמור בחוזה המכר :
- (1) מסר לקונה ערבות בנקאית להבטחת החזרתם של כל הכספים ששילם לו הקונה על חשבון המחיר, במקרה שלא יוכל להעביר לקונה בעלות או זכות אחרת ברכב כמוסכם בחוזה המכר. השר, רשאי לקבוע לעניין זה את נוסח הערבות הבנקאית ;
- (2) ביטח את עצמו אצל מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, שאישר לעניין זה המפקח על הביטוח, להבטחת החזרתם של כל הכספים כאמור בפסקה (1), והקונה צוין כמוטב על פי פוליסת הביטוח ודמי הביטוח שולמו מראש ;
57. אספקת מוצרי תעבורה . (א) מוכר רכב ישווק מוצרי תעבורה לרכב לצורך תחזוקת הרכב ושמירה על תקינותו, כפי שקבע השר ;
- (ב) לא יספק מוכר רכב, מוצר תעבורה של דגם רכב שיובא או יוצר על ידו, בפרק זמן העולה על 7 ימים מיום קבלת ההזמנה ;
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) מוכר רשאי לספק מוצר תעבורה ללקוח תוך 14 ימים מיום ההזמנה ובלבד שהוכיח כי נקט בכל האמצעים הדרושים להזמנת מוצר התעבורה מכל מקור שממנו ניתן להשיגו באותה עת, ושלא הייתה לו שליטה על העיכוב באספקה. ;
- (ד) סעיף זה לא יחול על מורשה למכירת רכב ;
58. תיאור רכב או מוצר תעבורה . (א) מוכר רכב יתאר רכב או מוצר תעבורה באופן נכון ומלא ;
- (ב) רואים מוכר רכב כאילו מילא הוראות סעיף קטן (א) אם הוכיח כי תיאר את הרכב או את מוצר התעבורה כפי שתיאר אותו היצרן .
59. מורשה למכירת רכב . לא יימכר רכב על ידי מורשה למכירת רכב אלא אם טופס הזמנת הרכב וחווזה הרכישה אושרו בכתב ע"י יבואן רכב או יצרן רכב ;

מתן מידע לרוכש 60. מוכר רכב לא ימסור רכב שמכר, אלא אם נתן לצרכן הוראות שימוש בכתב הרכב בשפה העברית, ורשימת מוסכים למתן שירותי תחזוקה לרכב מטעם מוכר הרכב.

חוזה הזמנה 61. מוכר רכב יחתום עם הצרכן על חוזה לרכישת רכב הכולל, בין היתר, פרטים על מקום ייצור הרכב, הגורם ממנו רכש היבואן את הרכב ומקום מושבו, תנאי רכישת הרכב, מחירו, מועד הספקתו, ואחריות המוכר כלפי הלקוח; העתק החוזה יימסר לצרכן עם חתימתו.

רישום הרכב 62. מוכר רכב ירשום את הרכב על שם הצרכן בטרם מסירת הרכב לצרכן.

חובת מתן תעודת אחריות 63. (א) מוכר רכב לא ימכור רכב, מבלי למסור לידי הצרכן תעודת אחריות לרכב ולחלקיו כפי שקבע השר.

(ב) מוכר רכב המציע תקופת אחריות נוספת מעבר לתקופת האחריות הקבועה בתקנות, יפרט את תנאיה ויציג את מחירה בנפרד ממחיר רכישת הרכב ולא יתנה את מכירת הרכב ברכישת אחריות נוספת כאמור.

פרק ט': עיסוק בניהול מקצועי של מוסך

סימן א': רישיון לניהול מקצועי של מוסך

חובת רישיון 64. לא יעסוק אדם בניהול מקצועי של מוסך אלא אם ניתן לו רישיון מנהל מקצועי של מוסך ובהתאם לסוג הרישיון ולפי הוראות חוק זה.

סוגי רישיונות 65. השר רשאי לקבוע סוגים של רישיונות למנהל מקצועי של מוסך בהתאם לסוג המוסך.

רישיון לניהול מקצועי 66. מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רישיון מנהל מקצועי של מוסך –

(א) הוא אזרח ישראל או תושב ישראל ומקום מגוריו הקבוע בישראל;

(ב) הוא אחד מאלה-

(1) מהנדס הרשום במדור כפי שקבע השר ;

(2) הנדסאי הרשום במדור כפי שקבע השר ;

(3) טכנאי הרשום במדור כפי שקבע השר ;

(4) בעל תעודת מקצוע המעידה על סוג מקצועי ובעל תעודת גמר בקורס מקצועי כפי שקבע השר בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ;

(ג) הוא עמד בהצלחה בבחינות עיוניות ומעשיות, שקבע השר בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ;

(ד) הוא בעל רישיון נהיגה מסוג שקבע השר ;

(ה) הוא לא הורשע בישראל בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בניהול מקצועי של מוסך ולא הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור, שטרם ניתן בה פסק דין סופי.

בחינות 67. הרשות בהתייעצות עם מועצת מנהלי המוסכים תקבע את תכנית הבחינות, ורשאית היא לקבוע כי מי שהוא בעל תעודת מהנדס או תעודה הנדסאית יהיה פטור מהבחינות, כולן או חלקן.

הוראות מקצועיות 68. הרשות רשאית ליתן הוראות מקצועיות והוראות הנוגעות לדרכי פעולתו של בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך כדי להבטיח רמה מקצועית נאותה והתנהלות תקינה.

סימן ב': חובות מנהל מקצועי

פיקוח על עובדי המוסך 69. מנהל מקצועי של מוסך יפקח על עבודתם של עובדי המוסך, העוסקים בטיפול בכלי הרכב במוסך.

בדיקת תקינותו של רכב 70. מנהל מקצועי של מוסך יבדוק את תקינותו של כל רכב שטופל במוסך לפני מסירתו ללקוח כפי שקבע השר ;

דיווח על ליקויים ברכב 71. מנהל מקצועי של מוסך, ידווח לרשות או לרשות הרישוי על ליקויים ברכב שלא תוקנו כפי שקבע השר.

מילוי הוראות מקצועיות 72. המנהל מקצועי של מוסך ימלא אחר הוראות הרשות לפי סעיף 68.

סימן ג': מועצה מייצגת לרישוי מנהלי מוסכים

מועצת מנהלי המוסכים 73. (א) השר ימנה מועצה מייצגת לעניין רישוי מנהלים מקצועיים של מוסכים (להלן – מועצת מנהלי המוסכים) שחבריה הם :

(1) שלושה עובדים של המשרד ;

(2) עובד של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ;

(3) שני חברים לפי המלצת הארגון הארצי של העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים באותו סוג רישיון שבו ניתן הרישיון ;

(4) שני חברים בעלי רישיון מנהל מקצועי לפי המלצה של הארגון או הארגון הארצי, המייצג את המספר הגדול ביותר של בעלי מוסכים במקצוע שבו ניתן הרישיון.

(ב) השר ימנה את אחד החברים המנויים בסעיף קטן (א)(1) ליושב ראש המועצה.

(ג) חברי המועצה יתמנו לתקופה של שלוש שנים וניתן לשוב ולמנותם לכהונות נוספות.

(ד) המועצה רשאית למנות מבין חבריה או שלא מביניהם ועדות משנה לכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה.

תפקידי המועצה וסמכויותיה 74. המועצה-

(א) תייעץ לרשות לגבי תכנית בחינות להסמכת מנהלים מקצועיים ;
(ב) קביעת נסיבות המעידות על חוסר מקצועיות או על חשש לניגוד עניינים, לרבות עיסוקים המעוררים חשש לניגוד עניינים, לפי סעיפים 17 (ב) ו- (ג) ;

(ג) תבחן את המועמדים לקבלת רישיון מנהל מקצועי של מוסך בעצמה או על ידי בוחנים שמינתה לכך ותמליץ לרשות על עמידת הנבחן בסעיף 66(ג) ;

סדרי הדיון במועצת 75. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן, סדר יומן, וסדרי הדיון ; מנהלי המוסכים

(ב) המועצה תשב בהרכב של שלושה חברים לפחות, וביניהם היושב ראש ונציג הממשלה ;

(ג) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות הנוכחים בישיבה, היו הדעות שקולות, תכריע דעת יושב הראש.

פרק י': שמאות רכב

סימן א': רישיון לשמאות רכב

76. לא יעסוק בשמאות רכב מי שאינו בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב, למעט מתמחה בתקופת התמחותו, ולא יתחזה, במפורש או מכללא, כעוסק בשמאות רכב או כמוכן לעסוק בו.

77. מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון לעסוק בשמאות רכב ולהירשם במרשם שמאי הרכב :

(א) הוא תושב ישראל ;

(ב) הוא בעל רישיון נהיגה תקף כפי שקבע השר ;

(ג) הוא אחד מאלה :

(1) מהנדס הרשום במדור שקבע השר ;

(2) הנדסאי הרשום במדור שקבע השר ;

(3) טכנאי הרשום במדור שקבע השר ;

(4) בעל תעודת מקצוע המעידה על סוג מקצועי ובעל תעודת גמר בקורס מקצועי כפי שקבע השר בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה או בעל הדירוג הגבוה ביותר במקצוע פחות רכב ובעל תעודה אחת מאלה :

(א) תעודת בוגר המעידה שסיים 12 שנות לימוד במוסד שאישר משרד החינוך ;

(ב) תעודה המעידה שסיים 11 שנות לימוד ורישיון למנהל מקצועי של מוסך מסוג מכוונאות רכב או תעודה הסמכה של קצין בטיחות לפי פקודת התעבורה ;

(ד) עמד בהצלחה בבחינות עיוניות ומעשיות ;

(ה) סיים התמחות בת שנה אחת לפחות בתחום שמאות רכב ;

78. הרשות תמנה בוחנים אשר ימליצו בפניה על עמידת הנבחן בסעיף 77(ה) ; בוחנים

79. (א) השר יקבע מי רשאי לאמן מתמחה וכללי התמחות. התמחות

(ב) השר יקבע מהן הפעולות המקצועיות שרשאי לבצע מתמחה ומהן הפעולות שיוכל לבצען בלווי שמאי רכב.

80. (א) השר, בהתייעצות עם מועצת השמאים, תקבע הוראות מקצועיות הנוגעות לעבודתו המקצועית של בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב ומתמחה ובכלל זה תנאים לבדיקת רכב, כתיבת שומה ותיקונה חובות דיווח לרשות או לרשות הרישוי בנוגע לרכב שניזוק בתאונה וניהול רשומות ופנקסים ושמירתם.

(ב) הוראות שנקבעו כאמור בסעיף קטן (א) יפורסמו גם באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ויעמדו לעיון הציבור במשרדי הרשות בשעות העבודה הרגילות ;

81. (א) הרשות רשאית לבדוק עמידה של שומה של שמאי רכב בהוראות בדיקת שומת רכב .81 המקצועיות לפי סעיף 80 .

(ב) מצאה הרשות כי שומה שנבדקה לפי סעיף קטן (א) אינה עומדת בהוראות המקצועיות תורה על תיקון השומה או ביטולה, לאחר שנתנה לשמאי הרכב הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו;

רכב שתוקן במוסך 82. לא ייתן שמאי רכב שומה לרכב שטופל במוסך שלא קיבל רישיון לפי סעיף בלתי מורשה
25;

סימן ב': מועצה מייעצת לרישוי שמאי רכב

מועצת השמאים 83. (א) השר ימנה מועצה מייעצת לעניין רישוי שמאי רכב (להלן – מועצת השמאים) שחבריה הם:

(1) שלושה עובדים של המשרד ובניהם יושב הראש וממלא מקומו;

(2) שלושה נציגים של שמאי הרכב לפי המלצה של הארגון הארצי המיצג את המספר הגדול ביותר של שמאי הרכב;

(3) נציג אחד של הממונה על שוק ההון במשרד האוצר;

(4) נציג איגוד חברת הביטוח בישראל;

(5) נציג משטרת ישראל;

(6) נציג ציבור בעל ידע בתחום השמאות, בתחום הרכב או בעל ידע משפטי בתחומים אלה;

(ב) השר ימנה את אחד החברים המנויים בסעיף קטן (א) (1) ליושב ראש המועצה;

(ג) חברי המועצה יתמנו לתקופה של שלוש שנים וניתן לשוב ולמנותם לכהונות נוספות;

(ד) המועצה רשאית למנות מבין חבריה או שלא מביניהם ועדות משנה לכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה;

תפקידי מועצת השמאים 84. מועצת השמאים תייעץ לרשות או לשר לפי העניין בעניינים אלה:

(א) סירוב לתת רישיון, התליתו וביטולו;

(ב) תוכנית לימודים, תכנית בחינות והשתלמויות;

(ג) קביעת נסיבות המעידות על חוסר מקצועיות או על חשש לניגוד עניינים, לרבות עיסוקים המעוררים חשש לניגוד עניינים, לפי סעיפים 17 (א) ו- (ב);

(ד) הוראות מקצועיות לפי סעיף 80 ;

(ה) בדיקת שומת רכב לפי סעיף 81 ;

סדרי הדיון במועצת 85. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן, סדר יומן, וסדרי השמאים הדיון ;

(ב) המועצה תשב בהרכב של שלושה חברים לפחות וביניהם היושב ראש ונציג הממשלה ;

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות הנוכחים בישיבה ; היו הדעות שקולות, תכריע דעת יושב הראש.

סימן ג' ועדת משמעת

עבירת משמעת 86. בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב, אשר עשה אחד מאלה, עבר עבירת משמעת ;

(א) נהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע ;

(ב) גילה חוסר יכולת או רשלנות חמורה בעת עיסוקו במקצוע ;

(ג) פעל באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים או בחוסר מקצועיות בניגוד להוראת סעיף 17 ובכלל זאת הנסיבות שנקבעו לפיו ;

(ד) הורשע בפסק דין סופי, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש שמאי רכב או בעבירה שיש לה השלכה על עיסוקו ;

מינוי ועדת משמעת 87. (א) השר ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים וממלאי מקום שתפקידה לדון ולהחליט בעבירת משמעת של בעלי רישיון לעסוק בשמאות רכב (להלן - ועדת משמעת) ;

(ב) חברי ועדת המשמעת יהיו -

(1) מי שכשיר לכהן כשופט בית משפט שלום, שהציע שר המשפטים והוא יהיה יושב ראש הועדה ;

(2) בעל תפקיד בכיר במשרד שאינו הרשות ;

(3) חבר בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב בעל ותק של חמש שנים לפחות, שאינו עובד המדינה לפי המלצת המועצה ; לא המליצה המועצה כאמור תוך 45 ימים מיום דרישת השר - בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב כאמור כפי שיקבע השר.

(ג) חבר המועצה לא ימונה לחבר ועדת המשמעת.

(ד) הודעה על מינוי חבר ועדת המשמעת תפורסם ברשומות.

- אי תלות .88 ובמילוי תפקידו אין על חבר ועדת משמעת מרות זולת מרות הדין.
- תקופת כהונה .89 חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של ארבע שנים אך ניתן לשוב ולמנותו מחדש לתקופה נוספת אחת, וכן לשוב ולמנותו לאחר הפסקה של ארבע שנים רצופות.
- פסלות להתמנות .90 לא ימנה השר לחבר ועדת המשמעת מי שנתקיים בו אלה:
חבר ועדת משמעת
- (1) הוא הורשע בפסק דין סופי, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירה משמעתית, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר ועדת המשמעת; לעניין זה, "הורשע" – לרבות מי שבית משפט קבע כי ביצע את העבירה;
- (2) הוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור בפסקה (1) וטרם ניתן פסק דין בהליך הפלילי או החלטה בהליך המשמעותי, לפי העניין;
- (3) הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים, בין תפקידו כחבר ועדת המשמעת לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו.
- הפסקת כהונתו של .91 (א) חבר ועדת משמעת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, אם הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (ב) השר רשאי להעביר חבר ועדת משמעת מכהונתו בהתקיים לגביו אחת מאלה:
- (1) הוא חדל למלא אחר תנאי הכשירות שנקבעו;
- (2) נתקיים בו האמור בפסקה (1) או (2) של סעיף 90;
- (3) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;
- (4) נתקיימו נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת המשמעת;
- (ג) סיומה של תקופת מינויו של חבר ועדת משמעת לפי סעיף 89 או הפסקת כהונתו של חבר ועדת משמעת מן הטעמים שבסעיף קטן (א) אינם פוסלים חבר ועדת משמעת מלסיים עניין שהחל לדון בו.
- השעיה מכהונה של .92 השר רשאי להשעות חבר ועדת משמעת מכהונתו אם הוגש נגדו כתב אישום חבר ועדת משמעת או קובלנה כאמור בסעיף 90 (2) – עד למתן פסק דין סופי.
- תובע ותפקידו .93 (א) התובע לפני ועדת המשמעת (בחוק זה-תובע) יהיה היועץ המשפטי של משרד התחבורה או עורך דין עובד המדינה שהוא הסמיכו לכך.

- (ב) קובלנה על עבירת משמעת תוגש לועדת המשמעת בידי תובע.
- (ג) תובע רשאי לחקור תלונות על עבירות משמעת של בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב.
- (ד) לצורך ביצוע סמכויותיו לפי חוק זה יהיו לתובע הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שעשה תובע.
- (ה) נוכח תובע כי יש ראיות לכאורה לכך שבעל רישיון לעסוק בשמאות רכב עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו קובלנה לועדת המשמעת זולת אם סבר שאין בהגשתה עניין לציבור.
94. הודעה למתלונן על
אי הגשת תלונה
- (א) החליט תובע שהופנתה אליו תלונה כי אין מקום להגיש קובלנה על-פיה, יודיע על כך למתלונן בהודעה מנומקת.
- (ב) על החלטה כאמור בסעיף קטן (א) רשאי המתלונן לערור לפני המועצה בתוך 30 ימים מיום המצאתה.
95. מחיקה אינה מונעת
הגשת קובלנה
- בוטל רישונו של בעל רישיון לעסוק בשמאות רכב או הותלה, אין בכך כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לועדת המשמעת, ובלבד שהקובלנה הוגשה בתוך שנה מיום ביטול הרישיון או התלייתו.
96. הדיון בועדת
המשמעת
- (א) דיון משמעותי יתנהל בפני התובע ומי שהוגשה נגדו הקובלנה (להלן- הנקבל), אך רשאית ועדת המשמעת לנהל דיון שלא בפני הנקבל אם עורך דינו התייצב במקומו, או אם נעדר הנקבל משיבה בלא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר כי אם יעדר ללא סיבה מספקת רשאית הועדה לדון בעניינו שלא בפניו; הליכים שהתקיימו שלא בפני הנקבל יובאו לידיעתו בדרך שתקבע ועדת המשמעת.
- (ב) הדיון בועדת המשמעת יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם הורתה ועדת המשמעת לקיים את הדיון, כולו או מקצתו בפומבי; ביקש הנקבל כי הדיון יתקיים בפומבי, תקיימו ועדת המשמעת בפומבי זולת אם הורתה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לקיימו, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הדיון בעבירת משמעת כאמור בסעיף 96 (ה) יתקיים בועדת המשמעת בפומבי, אלא אם כן פסק הדיון כאמור באותו סעיף, נאסר לפרסום, כולו או חלקו.
- (ד) ועדת המשמעת רשאית להורות לאדם או לסוג בני אדם להיות נוכחים בדיון המתקיים בדלתיים סגורות, כולו או חלקו.

(ה) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון המתקיים בדלתיים סגורות בקובלנה שהוגשה על-יסוד תלונתו וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו לפי בחירתו, יהיה נוכח עימו בדיון, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר נוכחותם בדיון, כולו או חלקו.

(ו) על דיון בדלתיים סגורות ועל דיון בפומבי לפי סעיף זה יחולו ההוראות לעניין איסור פרסום המפורטות בסעיף 70 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, ובשינויים המחייבים.

השתתפות ממלא מקום 97. יושב ראש ועדת המשמעת רשאי לקבוע כי לעניין מסוים יבוא במקום חבר ועדת משמעת ממלא מקומו.

מותב חסר 98. (א) נעדר חבר ועדה, שאינו היושב ראש, משיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני חברי ועדה הנוכחים (להלן-מותב חסר), אם הסכימו לכך הצדדים, אלא אם כן החליט היושב ראש לדחות את הדיון.

(ב) דיון שנערך במותב חסר יימשך לפני המותב בהרכבו המלא, אלא אם כן סבר היושב ראש כי יהיה בכך עיוות דין.

(ג) החלטה במותב חסר שנחלקו בו הדעות תתקבל על פי דעתו של יושב ראש הועדה.

מותב קטוע 99. (א) נבצר מחבר ועדת משמעת, שאינו היושב ראש, לסיים את הדיון, יצרף היושב ראש במקומו חבר אחר, אלא אם כן קבע מטעמים מיוחדים ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם, כי צירוף חבר אחר עלול לגרום לעיוות דין.

(ב) צורף חבר אחר, רשאית הועדה להמשיך בדיון מן השלב שאליו היגיעה הועדה בהרכבה הקודם, אם סברה שלא יגרם עיוות דין, וזאת לאחר שנתנה לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם; החליטה הועדה להמשיך בדיון, רשאית היא לנהוג בראיות שגבתה הועדה בהרכבה הקודם כאילו גבתה אותן בעצמה, או לחזור ולגבותן כולן או חלקן.

(ג) החלטה במותב קטוע שנחלקו בו הדעות תתקבל על-פי דעתו של יושב ראש הועדה.

פסילת חבר ועדת משמעת 100. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול את עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בבירור הקובלנה.

(ב) לא תישמע בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון או מיד לאחר שנודע לתובע או לנקבל הנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי כאמור באותו סעיף קטן.

- (ג) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.
- (ד) על החלטת ועדת המשמעת בעניין פסלות, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 7 ימים מיום המצאת ההחלטה.
101. סמכויות עזר לועדת משמעת יהיו כל הסמכויות הנתונות לועדת חקירה לפי סעיפים 9 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה; לעניין סעיף 11(ג) לחוק ועדות חקירה תהיה הסמכות של שופט בית המשפט המחוזי.
102. סדרי דין שר המשפטים יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות או בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הועדה בדרך הנראית לה כצודקת ומועילה ביותר.
103. זכות טיעון לנקבל בדיון בפני ועדת משמעת תינתן לנקבל הזדמנות להשמיע טענותיו, להביא ראיות, להעיד עדים ולחקור כל עד שיתייצב לפני ועדת המשמעת.
104. דיני ראיות ועדת משמעת אינה כפופה לדיני ראיות, למעט הדינים בדבר ראיות חסויות, אלא במידה שהדבר נקבע בתקנות שהתקין שר המשפטים.
105. פסק דין במשפט ממצאי ומסקנות הכרעת פסק דין חלוט במשפט פלילי המרשיע את הנקבל פלילי יראו אותם כמוכחים בהליך משמעותי המתנהל נגד אותו נקבל;
106. אמצעי משמעת (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, תטיל עליו אחד או יותר מאמצעי המשמעת הבאים:
- (1) התראה.
 - (2) נזיפה.
 - (3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.
 - (4) ביטול רישיון.
 - (5) התליית רישיון לתקופה של עד 5 שנים או הגבלתו לתקופה כאמור לתחומי פעילות מסוימים.
 - (6) התניית המשך העיסוק במקצוע שמאות הרכב או בתחומי פעילות במסגרתו בהשתלמות או בתקופת ניסיון.
- (ב) החליטה ועדת המשמעת על התלית רישיון לפי הוראות סעיף 106(א) (5), רשאית היא להורות בהחלטתה שההתלית, כולה או חלקה תהא על תנאי.

(ג) נקבל שהוחלט לנקוט נגדו התליה על תנאי, לא תינקט נגדו התליה כאמור אלא אם עבר, בתוך תקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת, ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (בסעיף זה-תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שקבעה הועדה בהחלטתה (בסעיף זה-עבירת משמעת נוספת) אלא אם מצאה ועדת המשמעת, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירת משמעת נוספת כאמור.

(ד) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר ההתליה על תנאי, אלא אם הורתה ועדת המשמעת אחרת.

פרסום החלטת ועדת המשמעת בקובלנה
107. (א) ועדת המשמעת רשאית, לאחר ששמעה את התובע והנקבל, להורות על פרסום החלטתה, כולה או מקצתה, עם או בלי שם הנקבל, בצורה ובמקום שתקבע.

(ב) החליטה ועדת המשמעת לבטל רישיון, להתלותו או להגבילו לתחומי פעילות מסוימים, יפורסם הדבר בדרך שיקבע השר.

ערעור
108. (א) התובע והנקבל רשאים, בתוך 45 ימים מיום המצאת החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 106 ו- 107 (א) לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי; אין בהגשת ערעור כדי למנוע או לעכב את ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש ערעור, זולת אם נקבע אחרת על ידי ועדת המשמעת או על ידי בית המשפט המחוזי.

(ב) על החלטת בית המשפט המחוזי ניתן לערער לבית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת שופט של בית משפט עליון.

שיפוט פלילי ומשמעתי
109. הרשעה או זיכוי בפלילים או בהליכים משמעתיים על-פי דין אחר אינם מונעים נקיטת הליכים לפי פרק זה בשל אותו מעשה או מחדל ונקיטת אמצעי משמעת או זיכוי בהליך לפי פרק זה בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים או הליכים משמעתיים על-פי דין אחר נגדו.

התלייה זמנית
110. הרשות רשאי להתלות זמנית רישיון של שמאי רכב שהוגשה נגדו קובלנה או שהוגש נגדו כתב אישום עד לסיום ההליכים בוועדת המשמעת או עד לסיום ההליכים הפליליים לפי העניין אם היא סבורה שהדבר נדרש למניעת סיכון בטיחותי.

פרק יא': פיקוח ואכיפה

סימן א': סמכויות פקחים

הסמכת פקחים
111. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי המדינה, פקחים, שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סימן זה, כולן או חלקן.

(ב) לא יוסמך פקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים ממועד פנייתו של השר אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סימן זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

סמכויות פקח .112 (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי פקח -

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוען לרבות תכנית ייצור; בפסקה זו, "מסמך" - לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁸;

(3) לערוך בדיקות, מדידות של חומרים, רכב ומוצרי תעבורה או ליטול דגימות של חומרים או מוצרי תעבורה, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט;

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי פקח -

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁹, בשינויים המחויבים;

8 ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.
9 חא"י, פרק ל"ד, כרך א, עמ' (ט) 439, (א) 467.

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹⁰ (בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת פקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי הפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996¹¹, בשינויים המחויבים.

(ד) לא יעשה פקח שימוש בסמכויותיו לפי סעיף זה לגבי מקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, אלא אם כן הוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה.

113. זיהוי פקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, ולובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודת פקח החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק יב' עיצום כספי

114. (א) בסימן זה – "הסכום הבסיסי" – סכום כמפורט להלן, לפי העניין:
ליחיד – 15,000 שקלים חדשים;
לתאגיד – 150,000 שקלים חדשים;
"מחזור עסקאות" – כהגדרת מחזור עסקאות של עוסק בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975¹²;

¹⁰ דיני מדינת ישראל, התשכ"ט, עמ' 284.

¹¹ ס"ח התשנ"ו עמ' 338.

¹² ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

עיצום כספי בגובה 114א המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-125% מהסכום הבסיסי, על ההפרה שלהלן:

מי שנתן שירות רכב ללא רישיון בניגוד להוראות סעיף 3(א);

עיצום כספי בגובה 115. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בגובה הסכום הבסיסי, בגין ההפרות המנויות להלן:

(1) בעל רישיון לשירות רכב שהפר תנאי מתנאי רישיונו, המפורטים בסעיף 3(ב) בניגוד להוראות סעיף 3(א);

(2) בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שהפר תנאי מתנאי רישיונו, המפורטים בסעיף 4(ב) בניגוד להוראות סעיף 4(א);

(3) בעל רישיון שסרב לתת שירות בניגוד להוראות סעיף 15(א) בתנאים ובנסיבות שנקבעו לפי סעיף 15(ג);

(4) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה בניגוד להוראות סעיף 20;

(5) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא הודיע על פגם שגילה במוצר תעבורה או לא תיקן את הפגם האמור, בניגוד להוראות סעיף 23;

(6) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה שלא סומן, בניגוד להוראות סעיף 24;

(7) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד שביצע פעולות ברכב, בניגוד לפעולות שקבע השר לפי סעיף 27;

(8) בעל רישיון ייצור שייצר או סחר ברכב שאינו נכלל ברישיון הייצור, בניגוד להוראות סעיף 30(ב);

(9) בעל רישיון לייצור רכב שלא פרסם פגם בייצור דגם רכב או לא הזמין לתיקון רכב שנתגלה בו פגם כאמור, בניגוד להוראות סעיף 32;

(10) בעל רישיון שייצר או סחר ברכב שלא על פי תכנית הייצור או שאינו זהה לאב טיפוס, בניגוד להוראות סעיף 34(א);

(11) בעל רישיון לייצור רכב שייצר או סחר ברכב שיוצר במפעל ייצור שלא אושר על ידי הרשות, בניגוד להוראות סעיף 35;

(12) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה שייצר מוצר תעבורה שלא נכלל ברישיון הייצור, בניגוד להוראות סעיף 37(ב);

(13) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה שלא הודיע על פגם בייצור מוצר התעבורה או לא הזמין את מי שבידו מוצר כאמור, בניגוד להוראות סעיף 38 ;

(14) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה שייצר או סחר במוצר תעבורה שלא על פי רישיון הייצור או שאינו זהה לאבטיפוס, בניגוד להוראות סעיף 41 ;

(15) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שייצר או סחר במוצר תעבורה שיוצר במפעל שלא אושר על ידי הרשות בניגוד להוראות סעיף 42 ;

(16) בעל רישיון יבואן רכב שייבא רכב שאינו עומד בהוראות לפי פקודת התעבורה ובכלל זה הוראות לעניין התאמה לשימוש בתנאי הסביבה בארץ, בניגוד להוראות סעיף 48 ;

(17) שמאי רכב שנתן שומה לרכב במוסך בלתי מורשה בניגוד להוראות סעיף 82 ;

116. עיצום כספי בגובה 75% מהסכום הבסיסי
המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל- 75% מהסכום הבסיסי, על ההפרות המנויות להלן :

(1) בעל רישיון ניהול מקצועי של מוסך שפועל באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים, כמפורט ברשימה שתיקבע לפי סעיף 17(ג), בניגוד להוראות סעיף 17(א) ;

(2) בעל רישיון ניהול מקצועי של מוסך שפעל בחוסר מקצועיות, כמפורט ברשימה שתיקבע לפי סעיף 17(ב), בניגוד לסעיף 17(א) ;

117. עיצום כספי בגובה 50% מהסכום הבסיסי
והמנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל- 50% מהסכום הבסיסי, על ההפרות המנויות להלן :

(1) בעל רישיון שהעביר את רישיונו לאחר בניגוד להוראות סעיף 9 ;

(2) בעל רישיון שלא הודיע לרשות על שינוי שחל בו הנוגע לתנאים לקבלת הרישיון בניגוד להוראות סעיף 10 ;

(3) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא מסר אחריות למוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 21 ;

(4) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא תיאר מוצר תעבורה המיובא על ידו באופן נכון ומלא, בניגוד להוראות סעיף 22 ;

(5) בעל רישיון לייצור רכב שלא עמד בחובות לעניין תנאי ייצור או לעניין הסדרי פיקוח ובקרת איכות בניגוד להוראות לפי סעיף 33 ;

(6) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה שלא תיאר מוצר תעבורה באופן נכון ומלא, בניגוד להוראות סעיף 39 ;

(7) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה שלא מסר אחריות למוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 40 ;

(8) בעל רישיון יבואן רכב שייבא רכב אשר לא תוכנן ויוצר על ידי היצרן או יצרנים שחברו יחדיו, בניגוד להוראות סעיף 46 ;

(9) בעל רישיון יבואן רכב שלא נתן שירותי תחזוקה, בניגוד להוראות סעיף 47 ;

(10) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שקיבל מקונה על חשבון הרכב סכום בניגוד להוראות סעיף 56 ;

(11) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא שיווק מוצרי תעבורה בניגוד להוראות סעיף 57 ;

(12) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא תיאר רכב או מוצר תעבורה באופן נכון ומלא בניגוד להוראות סעיף 58 ;

(13) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא רשם את הרכב על שם הצרכן, בניגוד להוראות סעיף 62 ;

(14) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא מסר לצרכן תעודת אחריות בניגוד להוראות סעיף 63 ;

(15) בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך שלא בדק את תקינותו של רכב, בניגוד להוראות סעיף 70 ;

(16) בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך שלא דיווח לרשות הרישוי על ליקויים ברכב, בניגוד להוראות סעיף 71 ;

(17) בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך שלא מילא אחר הוראות הרשות, בניגוד להוראות סעיף 72 ;

עיצום כספי בגובה 118. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל- 25% מהסכום הבסיסי, על ההפרות המנויות להלן :

25% מהסכום

הבסיסי

(1) בעל רישיון שהפר את חובתו להחזקת והצגת הרישיון בניגוד להוראות סעיף 11 ;

(2) בעל רישיון שהפר את חובתו לתת חשבונית הכוללת פרטים שקבע השר בניגוד להוראות סעיף 14 ;

(3) בעל רישיון שהפר את חובת הדיווח ומסירת פרטים, בניגוד להוראות
; 16

(4) בעל רישיון להפעלת מוסך שלא הציג את המחיר, בניגוד להוראות
סעיף 28 ;

(5) בעל רישיון שלא המציא לרשות תכנית ייצור, בניגוד להוראות סעיף
34(א) ;

(6) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא סיפק מוצר
תעבורה במועד, בניגוד להוראות סעיף 57 ;

(7) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא מסר הוראות
שימוש ורשימת מוסכים בניגוד להוראות סעיף 60 ;

(8) בעל רישיון ייבוא רכב או בעל רישיון יצרן רכב שלא חתם עם הצרכן על
חוזה וכלל בו את הפרטים הנדרשים, בניגוד להוראות סעיף 61 ;

119. הודעה על כוונת חיוב (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק
זה, כאמור בסעיפים 115-118 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו
עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום
כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה :

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה ;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו ;

(3) זכותו של המפר לטעון טענותיו בפני המנהל לפי הוראות סעיף
120 ;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה
חוזרת לפי הוראות סעיף 122.

120. זכות טיעון מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 119 רשאי לטעון
טענותיו, בכתב, בפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו העיצום הכספי
ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

121. החלטת המנהל (א) טען המפר טענותיו בפני המנהל לפי הוראות סעיף 120, יחליט המנהל,
ודרישת חיוב לאחר ששקל את הטענות שנטענו, האם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי
הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 123.

(ב) (1) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת חיוב); בדרישת החיוב יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.

(2) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.

(ג) לא ביקש המפר לטעון טענותיו לפי הוראות סעיף 120, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת חיוב שנמסרה למפר במועד האמור.

122. הפרה נמשכת והפרה חוזרת (א) בהפרה נמשכת יתווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת יתווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 115-118, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

123. סכומים מופחתים (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסעיף 114, בשיעורים שיקבע.

(ג) מבלי לגרוע מהוראות ההפחתה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הוכיח המפר כי שיעור העיצום הכספי עולה על 20% ממחזור העסקאות של התאגיד, יפחית הממונה את שיעורו כך שלא יעלה על שיעור זה

124. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת החיוב, ולגבי מפר שלא טען טענותיו בפני המנהל, כאמור בסעיף 120 - ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הורה בית המשפט על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהא סכום העיצום הכספי לפי הסכום המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

(ב) סכום העיצום הכספי יעודכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע ביום התחילה; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) המנהל הכללי של המשרד יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

125. המועד לתשלום העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב כאמור בסעיף 119.

הפרשי הצמדה וריבית לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹³ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

126. על גביית עיצום כספי תחול פקודת המסים (גביה)¹⁴.

127. הוטל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, רשאי המנהל לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת את דבר הטלת העיצום וסכומו, את שמו של המפר ואת מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבותיה, ורשאי המנהל להורות למפר לפרסם פרסום כאמור.

128. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריות פלילית בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 129.

(ב) הוגש נגד מפר כתב אישום בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 129, לא ינקוט נגדו המנהל בהליכים לפי פרק זה, ואם שילם המפר עיצום כספי – יוחזר לו סכום העיצום הכספי ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרק יג': עונשין

129. (א) העושה אחת מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין -

(1) סרב לתת שירות בניגוד להוראות סעיף 7;

(2) העביר רישיון בניגוד להוראות סעיף 9;

(3) מוכר רכב שלא נתן לקונה ערבות או שלא ביטח את עצמו בניגוד להוראות סעיף 56;

¹³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.
¹⁴ חא"י כרך ב', עמ' (ע) 1374 (א) 1399.

(4) מוכר רכב שלא שיווק וסיפק מוצר תעבורה בניגוד להוראות סעיף 57;

(5) מוכר רכב שלא רשם את הרכב בניגוד להוראות סעיף 62;

(ב) העושה אחת מאלה, דינו מאסר שלוש שנים-

(1) נותן שירות ללא רישיון בניגוד להוראת סעיפים 3 ו-4 או תוך הפרת תנאיו;

(2) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה בניגוד להוראות סעיף 20;

(3) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה לא מסומן בניגוד להוראות סעיף 24;

(4) מוכר רכב חדש והוא אינו מוכר רכב, בניגוד להוראות סעיף 54;

עבירה נמשכת 130. נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) ועושה העבירה המשיך בביצוע העבירה לאחר שקיבל התראה על כך מאת המפקח, דינו – בנוסף לכל עונש אחר, קנס נוסף בשיעור האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה, החל מהתאריך שנקבע בהתראה.

עבירה בידי תאגיד 131. (נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי תאגיד, דינו – קנס פי ארבעה מהקנס שנקבע לעבירה.

אחריות נושא 132. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע עבירות לפי סעיף 129 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו.

(ב) נעברה עבירה כאמור בסעיף 129 על ידי תאגיד או עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

פרק יד': הוראות שונות

אגרות 133. השר בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת רשאי לקבוע אגרות בעד מתן רישיון לפי חוק זה או חידושו, השתתפות בבחינות, ערעור על תוצאות בחינה, רישום במרשם שמאי הרכב כפל רישיון, העתק תעודה ודרכי עדכון.

- תקנות 134. (א) השר ראשי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו של חוק זה ובין היתר להסדיר בתקנות-
- (1) תנאים לשיווק רכב ומוצרי תעבורה;
 - (2) אופן מתן השירות ופיקוח על מתן השירות ובקרת איכות;
 - (3) מקום מתאים למתן השירות לרבות מקום לחניה לרכב;
 - (4) ציוד ומתקנים מתאימים לסוג השירות שניתן;
 - (5) איכותו, טיבו, בטיחותו וסיווגו של מוצר תעבורה, רכב או השירות שניתן ופיקוח על איכותו ועמידתו בתקנים;
 - (6) הכשרה מקצועית הנדרשת מהמבקש ומהמועסקים על ידו או מטעמו למתן השירות והעסקת מנהל מקצועי, לפי סוג השירות, שלגביו מבוקש הרישיון;
 - (7) הדרכה תקופתית לנותן השירות ולמועסקים על ידו במועדים ובהיקף שיקבעו לפי סוג השירות;
 - (8) שמירתם, סימונם, מכירתם, שימושם, ועיבודם של מוצרי תעבורה;
 - (9) מסירת פרטים לרשות בקשר למתן השירות ודרך תפעולו של נותן השירות, ובכלל זה פרטים ודו"חות על ייצור רכב ומוצרי תעבורה.
- דין המדינה 135. לעניין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.
- כלי רכב צבאיים 136. על אף האמור בסעיף 135 הוראות חוק זה לא יחולו על שירותים הניתנים על ידי גורמי צבא הגנה לישראל לכלי רכב צבאיים כמשמעותם בסעיף 20 לפקודת התעבורה.
- רכבת מקומית 137. הוראות חוק זה לא יחולו על רכבת מקומית כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התש"ב-1972;¹⁵
- תיקון חוק בתי משפט לעניינים 138. בחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס – 2000,¹⁶ האמור בפסקה 14 בתוספת הראשונה יסומן (א) ואחריה יבוא:
- מינהלים
- "(ב) החלטה של רשות לפי חוק רישוי שירותים לרכב, התשע"א – 2011."
- תיקון פקודת התעבורה 139. בפקודת התעבורה, בסעיף 25(א) אחרי פסקה (9) יבוא:

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, התשל"ב עמ' 485; ס"ח התשע"א...
¹⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

”(10) עבירות לפי חוק רישוי שירותים לרכב, התשע”א-2011.”

הוראות מעבר 140. (א) רישיון לשירות רכב שניתן לפני יום התחילה, אשר עמד בתוקפו ערב

היום האמור, יראו אותו כרישיון לפי חוק זה ויהיה בתוקף למשך שנה מהיום האמור, זולת אם הוכיח כי עמד בהוראות החוק;

(ב) רישיון למקצוע בענף הרכב שניתן לפני יום התחילה, אשר עמד בתוקפו ערב היום האמור יראו אותו כרישיון לפי חוק זה;

(ג) תעודות, אישורים, היתרים ופטורים שניתנו מאת מנהל אגף לרכב במשרד או מי שהוא הסמיכו לכך לפני יום התחילה ועמדו בתוקפם, יראו אותם כתעודות, כאישורים, כהיתרים או כפטורים שנתנו לפי חוק זה לפי העניין.

(ד) עובד המשרד שמונה כבעל סמכויות פיקוח לפי סעיף 30 חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי”ח-1957,¹⁷ וכיהן ערב יום התחילה, יראו אותו כאילו מונה למפקח לפי סעיף 111, ואולם הפעלת סמכות מהסמכויות הנתונות למפקח לפי סעיף 112, שלא הוענקו לאותו אדם ערב יום התחילה, מותנית בקבלת הכשרה מתאימה בהתאם לסעיף 111

(ה) המועצה המייעצת לעניין ייבוא רכב שמונתה לפי סעיף 6 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייבוא רכב ומתן שירותים לרכב), התשל”ט-1978¹⁸ והמועצה המייעצת לעניין שמאי רכב שמונתה על ידי שר התחבורה לפי סעיף 5 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש”ס-1980,¹⁹ אשר כיהנו ערב יום התחילה, יראו אותן כאילו מונו לפי סעיפים 51, 83;

(ו) ועדת הסמכה לעניין ניהול מקצועי של מוסך שמונתה על ידי שר התחבורה לפי סעיף 10 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש”ל-1970,²⁰ אשר כיהנה ערב יום התחילה, יראו אותה כאילו הייתה מועצת מנהלי המוסכים וכאילו מונתה לפי סעיף 83.

תחילה 141. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו (להלן-יום התחילה).

¹⁷ ס”ח, התשי”ח, עמ’ 24.

¹⁸ ק”ת התשל”ט, עמ’ 124.

¹⁹ ק”ת התש”ס, עמ’ 2183.

²⁰ ק”ת התש”ל, עמ’ 2186.